

Samiy le
Ná-S i Velesi i
DAVIDE NÁ-MASADAI

*Sayile ta Zonatan
ti zaa vai wo fai Davide ma*

¹ Sayile nina zaani, si gi zu Davide aleni ma la, é a, é zeí Sikelage, kpegai ma ga v ni Amal ke nuiti ma. É folo feleg ni Sikelage. ² Foloi za asi i, zunui ta ulani Sayile ná-k la ai zu, é a, k ba ze eiti bali aliai ga, fufiligi uuni n ungi ma. Seeliai ma Davide oba, é looni zooi ma, é n k Davide wu.

³ Davide gaaza ani, é ma: «Mini a è ze ezu ná?» É goo aa oteni, é ma: «Pèla , gè ze e Izelay le ná-k la ai zu.» ⁴ Davide ni ma: «Lee a k ai? Nà è maan n zu, bo d mà.» Naa ni ma: «Izelay le b i izaak i a, ti zunu m inm in paa ti zaama. Sayile i ta Zonatan ti zaa.»

⁵ Davide zunu loungoi naa aaza ani, nii é ni poluvaawogi wosu, é ma: «È kw g ale ga Sayile ta ná-doun zunui Zonatan ti zaa?» ⁶ Zunu loungoi goo aa oteni, é ma: «Soloog n kpein ga gè a Gile oa gizei ma, gè Sayile a, é a z l ga ná-kp in ma ungi, k wotoloiti ta soo iz zala usuiti ti a maa u a ba. ⁷ É w l ni olu, é kà, é tòli, gè ma: «Yoo, masagi.» ⁸ É gàaza ani, é mà: «B a ga e?» Gè ma: «Nà ga Amal ke nu.» ⁹ É ni mà: «Maa u a bà, è pàa. Maz l gaazulatigi sòga, an ni z nvui a d sù.» ¹⁰ Gè

maa u ani ba, gè paa, maz l gè kaani ga é la
m y nvua ná-tooí olu ma. Naa oluma gè masa
b l gi ula unma, gè balai ula zeei a. Tiya aa,
pàa ga tiye màli ii .»

¹¹ Davide ba ze eiti soni, é ti ali ali ga. Koba
nuiti p ti ta-ze eiti bali alini ga ga k ele. ¹² Ti
saa w l i woni, ti maaw in, ti zugi zo
ey su kp k , Sayile ta Zonatan ta-vaa zu, naa
G o GALAGI ná-k b i a, ta Izelay le
nuiti p ta-vaa zu, niiti ti zaani k i zu.

¹³ Davide zunu loungoi aaza ani olu, nii é polu-
vaawogi woni ma, é ma: «Mini nu a ga e?» Naa
goo aa oteni, é ma: «K a ga Amal ke
zunui ta, nii paai seik mai ma zoi nii zu.» ¹⁴ Davide
ni ma olu: «Lee vaa zu è la luani, è yeemaalega, è
naama nui aa, nii G o GALAGI yiimaze eai la, é
gul i ziaai ma?»

¹⁵ Davide ná-k nui gila tolini, é ma:
«Da, è paa.» K nui Amal ke nui naa aani.

¹⁶ Davide ni ma: «È zaa vai ma ungi a ga a
i, maz l a a è
maal a, si gi zu è a la ma: «Nà a gè naama nui
aa, nii G o GALAGI yiimaze eai la, é gul i ziaai
ma.» »

Saa w l wuyei Davide tooni
Sayile ta Zonatan ma

¹⁷ Davide saa w l wuyei nii t ni, é too Sayile
ta Zonatan ma. ¹⁸ É devei veeni ga ti Zuda mavofodaiti
p kala ga ma guyei. Guyei e daa ga «Kil gi.»
S «Telebo nui ná-s i zu.

¹⁹ Izelay le, a- nu wolaiti ti zaa, a-
izeiti ma!
To a ale k ulu a wolaiti toai?

20 À mina ma wooi laazeeli Gate,
 ma wooi mina wo Asekal n koi y zu ti,
 nii a k Filiseti anzanu loungoiti ti mina oozun ,
 nii a k tatip l olulala nuiti ti-loun anzanuiti ti
 mina guyei loo,

ti a a kuai wo.

21 Ee, Gile oa gizeiti, du u mina m u wo ma, ta
 tona,

tii n p ge mina m wo- akama ti, é a
 a t .

Maz l ná a aa ulaai ná k nuiti ta-
 z p giti ma,

Sayile ná-k z p gi, nii gul i la m ziaa ma
 ey su p .

22 Zonatan ná-kil gi la a ulazu olu, aisa é a
 sili nuiti paa,

é la a ze ezu k iti s b i lu ,

Sayile ná-bo a z kp i la a aa alesu ma,

k ni a la losu na.

23 Sayile ta Zonatan ti a n ni nuiti b , ti-zii ma
 voloi p su,

ti la alaa aa w ni saai zu.

Ti zivil ni, é le e ko iti ba,

ti aa a, é le e zalaiti ba.

24 Izelay le anzanu loungoiti, à w l Sayile ná-faa zu,

nii é a se e iingiti toozu wo ba, ti agai,

é a zanu s laiti gilizu wa-ze eiti ba.

25 To a ale k ulu a wolaiti toai k i zaama?
 Naa ale, Zonatan zaai gize unma ?

26 Zii a l zu kòozu a-vaa zu, Zonatan,
 k loin, b la ag i nii gola a n ni b .

Da-w la vai wola a ani r un b ,

é a é le e anzanui ná-n b i a.

27 To a ale k ulu a wolaiti toai?

To a ale k nu wolai niiti undaa iligai?

2

Davide zeì vai
ga Zuda masagi Gèe el n

¹ Naama vaiti poluma, Davide G o GALAGI aaza ani, ga ni to a zoo liizu, é zeì Zuda laa wolai gila su. G o GALAGI goo aa oteni, é ma: «Ungo, a zoo liizu.» Davide ma: «Taai ma gele zu?» G o GALAGI ma: «Gèe el n.»

² Davide liini zeizu miná ta anza feleg iti, Zizeley le nui Ayinoame, ta A igayile, poanzai nii Kaalem le nui Na ale z ni. ³ É liini alaa ga ná-k nuiti p , ta ta- l ye eiti, ti li, ti zeì Gèe el n maa oolii zu laaiti su. ⁴ Zuda nuiti ti aani miná, ti gul i zi Davide ma ga é ga Zuda masagi.

Davide m nini ga Ya eese nui niiti ti Galaade, ti Sayile maa ulu . ⁵ Davide keelaiti te eni ti ma, é ti ma: «G o GALAGI tuya loo wo , t zeì woo iladai naa a, nii wo k a wo-mali ii Sayile , ga wo maa ulua. ⁶ G o GALAGI i alaa zoo é nu lai ta woo iladai wo . Nà wa-nu lai ala wo . ⁷ À z b ze e, wo ga gaa aa nu wolaiti. Wo-mali ii Sayile zaa, k l à su w ga Zuda nuiti ti gul i zi mà, ga gè ga ta-masagi.»

Ise aale zeì vai
ga Izelay le masagi

⁸ Naama zi gi zu, Sayile ná-k ulu ai, N l ná-doun zunui A en l liini ga Sayile ná-doun zunui Ise aale Ma anayime taazu . ⁹ É liini, é d ga naa a é ga masagi Galaade, Asuul, Zizeley le, Efelayime, ta B nzam n yooiti unda, su u a zu Izelay le yooi kpein. ¹⁰ Sayile ná-doun zunui Ise aale ná-konagi ni ga puunaanig (40), si gi zu é zeini

la ga Izelay le masagi. Kona feleg a é k ni masadai zu. K l Zuda wolodamaiti ti ilini Davide a. ¹¹ Davide masadai ni Zuda wolodai unda kona d fela, alu d zita laawu Gee el n.

Tetele k i Zuda ta Izelay le y zu
¹² N l ná-doun zunui A en l ta Sayile ná-doun zunui Ise aale ná-k nuiti ti ze eni Ma anayime, ti a liga Ga a n ele. ¹³ Seluya ná-doun zunui Zoa e ta Davide ná-k nuiti alaa ti il ni pelei ma, ti zeizu feleg p ti omi kpoigi oba nii é Ga a n, ti lopele t , z iti ti lo zi olu , z iti alaa ti lo zi olu .

¹⁴ A en l ni Zoa e ma: «Nà p ga a-zunu loungoi tanigaa ta r n i tanigaa ti k ga gi-lagila.» Zoa e ni ma: «Zèe a bu.» ¹⁵ K nu puug maazu feleg (12) ulani B nzam n ma wolodamaiti saama, ta Sayile ná-doun zunui Ise aale letegi, sala usu puug maazu feleg (12) ula Davide ná-k nuiti saama. ¹⁶ K nui ilagilagi zili nu zoni n ungi a, é bo a z kp i l ko kakama , ey su ti p ti loo ma. Ti Ga a n oba miná laasei p ni ga Bo a Z kp Balagi. ¹⁷ K i wuze eni ti y zu, é i. Davide ná-nuiti ti zi ni A en l ta Izelay le nuiti bu naama voloi.

¹⁸ Seluya ná-doun zunui sa ag ni sala usuiti saama: Zoa e, A isayi, ta Azay le. Azay le ve ani ma, é iz , e dopai é d i zu.

¹⁹ É il ni A en l olu, é a kp . É il ni naa olu, é la ze eni polu, é a li ga yeezazu ele aa zu ele. ²⁰ A en l ungi latini, é gaaza agi wo, é ma: «Azay le, a a è pòlu?» Azay le ma: «Ungo, nà e.» ²¹ A en l ni ma: «Li ga yeezai, aa i, è il sala usu

zunu loungoi nii gila polu, è ná-k z laiti kula zea.» K l Azay le la ni k ni, é a ze e polu. ²² A en l ni ma olu: «Ze e pòlu, lee vaa zu è d̄izu è aa vai ma? Nà zoo ale gè w l è-li Zoa e aazu?» ²³ K l Azay le la ni k ni, é a ze e polu. A en l ná-k in ma ungi l Azay le ogi zu, é ula ga polu elei. É looni gaama, é za ná n . Nu n p a la zeelina Azay le zaai ná, k ni a la lo.

²⁴ Zoa e ta A isayi ti il ni n A en l olu, foloi daazu kpein ti a zeeli Ama ize ma, Giya letema , Ga a n te e bai zu elei.

²⁵ B nzam n nuiti ti aal ni ba, ti un ma A en l oba , ti gize unma zo.

²⁶ A en l a woo ula Zoa e ma, é ma: «Ade la loo oga k i zu laal ma ga bo a z kp i? È la gaa aazu ga niima vaiti gaa elagi a ga faa u? Lee a è maa unsu, è a bo a-nuiti ma ga ti ze e ti- lointi polu?» ²⁷ Zoa e

goo aa oteni, é ma: «Gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, ni è la ni ni ana, nà-nuiti ti a y su wo zu ey su lina sobu.»

²⁸ Zoa e pu ugi v ni, k b i p ge loni, ti loo ok i a ta Izelay le nuiti kp vai a.

²⁹ A en l ta ná-k nuiti ti zi ni naama idii g l in, Zulud n ma tu n m i zu, ti zeeli Zulud n ma, ti kpud , ti Bitelon maale e, ti zeeli Ma anayime.

³⁰ Zoa e ze eai ma A en l olu, é ná-k b iti p gaal ni ba. É ula Azay le olu, nu puug maazu taa uug (19) iligaa a ti la ni ni toligi ma, Davide ná-nuiti saama. ³¹ K l Davide ná-nuiti ti nu unsa ag nu uul zita (360) aani B nzam n nuiti ta

A en l ná-nuiti saama. ³² Ti liini ga Azay le ma oomai, ti maa ulu k ná-kabai zu B teley me. Zoa e ta ná-k nuiti ti iini piin zi zu, ti zeeli Gee el n geelaalaosu .

3

¹ K i l bini Sayile ná-p l ye ei ta Davide ná-p l ye ei y zu, k l Davide ná-p l ye ei z b i ni liizu ga w l a, Sayile ná-p l ye ei z b i a li ga l l ga.

Davide ná-doun zunuiti

ti z l ni Gee el n

² Davide doun zunua z l ni Gee el n. Ma m ungi laa ni ga Amen n, Zizeley le nui Ayinoame ná-doun zunui. ³ Felesi i laa ga Kileya e, A igayile ná-doun zunui, Kaalem le nui Na ale ná-poanzai. Sa asi i laa ni ga A esal me, Maaka ná-doun zunui, Gesuul masagi Talemayi ná-doun anzanui. ⁴ Naanisi i laa ga Ad niya, Gagite ná-doun zunui. D lusi i laa ni ga Sefatiya, A itale ná-doun zunui, ⁵ ta d zitasi i laa ga Yiteleyame, Davide anzai Egela ná-doun zunui. Davide ná-doun zunuiti kana, ti z l ni b Gee el n.

A en l ili vai Davide a

⁶ K i ai ma Sayile ná-p l ye ei ta Davide ná-p l ye ei y zu, A en l losu maa akpani Sayile ná-p l ye ei wu. ⁷ Anzai ni Sayile ya, nii é la vuluni ga z iti k ele, daa ga Lisepa, Aya ná-doun anzanui. Ise aale a zeli lo A en l ma, é ma: «Lee vaa zu è laai k anzai oba?» ⁸ Naama woiti ti wola wanani A en l ma, é Ise aale ma: «Da kàazu ga gil , nii é botii zu Zuda aa? Kaite nà woo iladai zu è- Sayile ná-p l ye ei , naa

k lointi ba, ta b laiti. Gè la vaani bu, è a loo Davide yeezu. Da a è faa aaza daazu ùnma za, anzanui nii maa ele ma. ⁹ GALA ge sò ná-zii aawanaiti p su, ni gè la losu kpein k ni, naa laazeeli vai zu, nii G o GALAGI minaze ea la Davide , é konai wo maazu, ¹⁰ é to a Izelay le ta Zuda masadai ulazu Sayile ná-p l ye ei ya, é fe Davide ya, é l zeil Dan, é li Beel-See a.» ¹¹ Ise aale la ni zooni é a goo aa ote ga woo ila kpalaa, maz l é ni wola luazu ba.

¹² A en l keelaiti te eni Davide ma, é ma: «B ili ka n n ga zooni nii? De minaze e k y zu, nà zoo gè è a, gè Izelay le p tati è ma.» ¹³ Davide ni ma: «Zèè a bu, da minaze e y zu, k l faa ila kpe maazu: a na aa, k ni è a d ga Sayile ná-doun anzanui Mikale.» ¹⁴ Naama zi gi zu, Davide keelaiti te eni Sayile ná-doun zunui Ise aale ma, é ma: «Ànzai Mikale ve zèa, nii gè fuluai ga Filiseti nuiti ta-zunu ani laay ungilagi (100).»

¹⁵ Ise aale Mikale ze eni sinigi Paletiy le b , Layise ná-doun zunui. ¹⁶ Paletiy le il ni polu, é a w l , é y ni polu, ti zeeli Ba ulime. Ti zeeliai ma niina, A en l ni ma: «Galena ma, è li.» É aleni ma.

¹⁷ A en l ni Izelay le wolaiti p , é ti ma: «Kaite w in a wo ma ga Davide ga wa-masagi. ¹⁸ Yee alai zeelia, wo naama wotiiti k . Maz l G o GALAGI minaze e , é ma: «Nà-boti nui Davide a gè nà-nuiti Izelay le nuiti unmu su ga maa ele, gè ti ula Filiseti nuiti zea, ta ti zili nuiti p zea.» »

¹⁹ A en l ni ana n B nzam n mavofodai . Naa oluma é liini Gee el n, é

naama vaiti daazeeli Davide ma, nii ti zooloni ma ta Izelay le nui m taiti, naa B nzam n mavofodai zu nuiti ba. ²⁰ É zeelini Davide b Gee el n, ta zunu uufeleg iti (20), niiti ti maazaani. Davide daami wola ele t ni ti p b . ²¹ A en l ni Davide ma: «Nà liizu, gè Izelay le nuiti p gaal ba a-zobogi wu, màli ii masagi, minaze egi a woy zu, a masadai , elein p è p la.» Naa oluma Davide yee eni A en l a, é li ziil igi zu.

Zoa e A en l aa vai

²² Su la oozani, Zoa e ta Davide ná-nuiti ti a unkula, ti ze e k ma ta. Ti aani ga ani m inm in, niiti ti ti zoni k i zu. A en l la m ni Davide b Gee el n, maz l Davide eni ba, é li ziil igi zu. ²³ Si gi zu Zoa e ta ná-si poluiti ti zeelini la, ti ni ma: «N l ná-doun zunui A en l a aani masagi b , naama ge e ba, é li ziil i su.» ²⁴ Zoa e liini masagi b , é ma: «Lee a è k ai? A en l aa è b , un è z ná, é li yeema. ²⁵ È N l ná-doun zunui A en l w s ! Ni paa è b , naa a n ga é è yaava, é è lii eleiti ta è aa eleiti kw , naa oluma é naa p kw , nii è k zu.»

²⁶ Zoa e ulani masagi b , é keelaiti te e A en l olu. Ti A en l aa aleni ma, é ze e zi ye ei b z lig , nii é Sila. Davide w faa la ni naa zu. ²⁷ A en l alegai ma ma Gee el n, Zoa e liini la d uzu, taai ma zi ida oozu elei, e a d uzu vaa wosu naa ma. Ti zeeliai ma miná, Zoa e bo ai l ni A en l ogi zu, é paa, nii a k é de ei Azay le aa vai otokula.

²⁸ Davide naama wooi m nigai ma, nii k ai, é ni ma: «Nà-o, nà-masadai-yo gi-z ge la N l ná-doun zunui A en l zaa vai zu G o GALAGI aazu ey su . ²⁹ Ma as i p ka laazu Zoa e ta ná-p l ye ei unma! Mavofodai zu mina ala p ga: kala a kole nu, aa gee nu, aa nui a z l su ga tukp i, é a zi , aa nii a za ga bo a z kp i, aa nui daamianigi a e alasu zea.» ³⁰ Zoa e ta de ei A isayi ti A en l aani, maz l é ti-le ei Azay le aani Ga a n i zu.

³¹ Davide ni Zoa e ta k nuiti p ma, ti ni polu: «À wo ba ze eiti bali ga, wo maa ili ga saa w l wo se ei, wo A en l ná-saa w l i wo.» Davide ni zi zu pooma esui olu elei. ³² Ti A en l maa uluni Gee el n, Davide kpeei ulani bu. Ey su nu us iti p ti ni koba, ti a w l . ³³ Masagi saa w l wuyei nii looni A en l ma, é ma:

«Lee vaa zu è zaai, A en l, ga nu akaiti saa elei?

³⁴ È-yeeti su la a ilini,
y l la a è- iti su,
k l è-ma oomai loo ,
e nui nii toosu nuiti ti valaai ba.»

Nu us iti p tit zeini ga w l a olu. ³⁵ Naa oluma s p ge ini Davide la ga é daami wo, si gi zu foloi ni ná la d , k l é konai nii woni, é ma: «GALA ge sò ná-zii aawanai p su, ni nà ulu u a ila kpalaa miina, aa gè daamiani n p mi, foloi a é da.» ³⁶ Nu us iti p ti faa w ni, é lo naa a, ti va bu, e elei ti ni vaazu la masagi vai p bu. ³⁷ K b iti p ta

Izelay le p ge kw ni naama voloi ga masagi z
ge la N l ná-doun zunui A en l ná-saa vai zu.

³⁸ Masagi ni ná-boti nuiti ma: «Wo
su w n i aa, ga masa gila ta é ga nu wola
ila, naa a toai za Izelay le? ³⁹ Masa gul i zi
mà, k l z b wola la d zèa. Seluya ná-doun zunui
niiti ma, ta ga z b su nu wolaiti. G o GALAGI
i faa u nui zala, é zoloo ná-faa i
ma.»

4

Ise aale zaa vai

¹ Si gi zu Sayile ná-doun zunui Ise aale m nini la
ga A en l zaa Gee el n, z b i ulani zea, ta
dualuagi Izelay le nuiti p soni. ² Zunu feleg ni
Ise aale ná-devei wu, ti ga k kundi iiti, gilagi
laa ni ga Baana, z i laa ga Leeka e, ti-
ni ga B nzam n nui Limon, Beel te taazu
nu ni de. (Beel te ni ga B nzam n nuiti
po. ³ Beel te nuiti ti elani, ti li, ti zei Gitayime, ti-
mavofodaiti ta d miná zaa aza.)

⁴ Zunu loun ila ge ni Sayile ná-doun zunui
Zonatan , k feleg i p maal f gai.
Zizeley le i ma zi gi zu, kona d lug a é
ni zea. Sayile ta Zonatan ti zaa wooi aai ma, doun
zo anzanui se eni, é ela la, é y gaazuvil i zu, é
too, naa feleg iti ti ula bu. Daa ni ga
Mefi aale.

⁵ Beel te nui Limon ná-doun zunu feleg iti
Leeka e ta Baana ti l ni Ise aale ná-p l i wu
folo gaal gai, naa ni laani folo iim nii zu.
⁶ Ti l ni p l oozu e ta molo
ze ezu, ti bo ai u kogi zu. Naa olu Leeka e ta

k loin Baana ti elani, ti li. ⁷ Ti l ni p l
 oozu , si gi zu é ni laani la, é a loo o ná-
 betei zu daa l i wu, ti paa. Ti n ungi le eni ba, ti
 iz la, ti i piin zi zu Zulud n ma tu n m i
 zu. ⁸ Ti liini ga Ise aale n ungi masagi Davide
 Gee el n, ti ma: «Sayile ná-doun zunui Ise aale
 n ungi a, è zili nui Sayile nii é a è aizi zu
 ga é è aa. G o GALAGI màli ii masagi n n i
 otokulaa Sayile ta mavofodaiti ma za.»

⁹ Davide Beel te nui Limon ná-doun zunu feleg iti
 goo aa oteni, Leeka e ta Baana, é ti ma:
 «Gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, nii é
 ùnm gai, é kùla kidaa iligiti p su, ¹⁰ z i é aani
 p Sikelage, é Sayile zaa vai wo mà, é ni kaazu ga
 woo niin ag a é daazeelizu mà, gè ni ti
 so, ti paa, naa a é ni ga ná-woo niin ag i
 zul n gi, nii gè feeni zea. ¹¹ Si gi zu mu faa u
 nuiti wo s balala nui aazu la ná-p l i wu,
 daazu , gè la ma amai maa aaza aboga wo ma
 aa, nii é wo-yeeiti ma? Nà wo ulazu zoi a!»

¹² Gaamago Davide devei veeni ná-nuiti zea, ti ti aa,
 naa oluma ti ti-yeeiti ta ti- iti te e ti a,
 ti ti z l Gee el n kpoigi oba . Ti Ise aale
 n ungi ze eni, ti maa ulu A en l ná-kabai zu
 Gee el n.

5

Izelay le masagi Davide

(1 D l S i 11:1-3)

¹ Izelay le wolodamai z iti p ti aani Davide
 b Gee el n, ti ma: «Ada ga zii ila, ta ama
 ila. ² Kaite Sayile ná-masadai ma zi gi zu gi unda,
 a a è ni losu Izelay le ná-k iti tu .

Ɔ o GALAGI minaze eni è , é ma: «Da
a è zu ga ná-nu us i Izelay le maa
nui, è ga ná-totu i.»³ Izelay le wolaiti
p ti aani masagi Davide b Gee el n. Mi-
ná a ti minaze e k ni ná y zu Ɔ o
GALAGI aazu. Ti gul i zi ni ma, k vai zu ga
Izelay le p ma masagi.

⁴ Davide ná-konagi ni ga puusa ag (30), si gi
zu é zeini la ga masagi. Kona uunaanig (40) a
é k ni masadai zu. ⁵ É kona d fela ta alu d zita
ni Gee el n, Zuda wolodamaiti unda, é k
ga kona uusa ag maazu sa ag (33) masadai zu
Zeeluzal me, Zuda ta Izelay le wolodamaiti p unda.

Zeeluzal me zo fai

(1D l S i 11:4-9;

14:1-2)

⁶ Masagi ta ná-k nuiti ti liini Zeeluzal me
laal ma, nii a k ti k i Yee use nuiti
ba, niiti ti ni zeini naama yooi zu. Naati ti ni
Davide ma: «È la l a taai nii zu p ! Maz l an
gaazu ole nuiti ta d kpu nuiti ta è laa ili.» Naa olu
ni ga Davide la l a taazu p .⁷ K l Davide
Siy n zoni, taai nii mak gai ga si i gaa oozagiti, ti
ná laasei p ga «Davide ná-taa wolai.»

⁸ Naama voloi, Davide ni ná-k nuiti ma:
«Z i é p é zi Yee use nuiti bu, é le e n ga
zi yei elei, é zooi wu, to a zeeli ti ma, d kpu
nui ta gaazu ole nui niiti w inze e mà.» Mi-
ná a faalaalii naa ze eni ná ga: «Gaazu ole nui
ta d kpu nui ti la l a p l i wu.»⁹ Davide zeini
taazu , é ná laasei p ga «Davide ná-taa wolai.» É
ta ni taai z b i a ga p l iti ta si igiti, niiti
é ti loni maa oolii zu. ¹⁰ Davide z b i ni liizu

ga w l a, tama G o GALAGI Fai-P -Mali ii
ni ba.

Tiil masagi Gilame ná-keelaiti

(1 D l S i 14:1-2)

¹¹ Tiil masagi Gilame keelaiti te eni Davide ma, é s dele guluiti te e ma, ta p l maal nuiti, naa k tu za a nuiti ba. Ti masa p l i loni Davide . ¹² Davide kw ni naazu ga G o GALAGI t un toga ga Izelay le masagi, ta é ni ná-masadai aaw l zu, ná-nu us iti maa ele ma, Izelay le nuiti.

Davide ná-doun zunuiti

ti z l ni Zeeluzal me

(1 D l S i 3:5-9;

14:3-7)

¹³ Davide ze eai ma Gee el n, é li zeizu Zeeluzal me, é anza iligaa vuluni, ta é tanigaa ze, niiti ti la vuluni ga z iti k ele. É doun zunuiti ta doun anzanuiti s l ni naati ba. ¹⁴ Davide ná-doun zunuiti daaseigiti kaa, niiti ti z l ni Zeeluzal me: Samua, S a e, Natan, Sal m n, ¹⁵ Yi aal, Elisua, Neef ge, Yafia, ¹⁶ Elisama, Eliada, ta Elifeel te.

Davide ná-f nifaamaiti Filiseti nuiti ma

(1 D l S i 14:8-16)

¹⁷ Si gi zu Filiseti nuiti ti m nini la ga ti Davide ze i ga Izelay le masagi, ti gul i zi ma, ti l ni gaizi vai ma. Davide ma wooi m nini, é yei k la ai zu. ¹⁸ Filiseti nuiti ti aani ga k i, ti u Lefayime tugi zu. ¹⁹ Davide G o GALAGI aaza ani, é ma: «Nà zoo n i gè li Filiseti nuiti daal ma? Da ti l n i zèezu aa?» G o GALAGI goo aa oteni, é ma: «Li, t ze i ze e ma n p ge la ba, nà Filiseti nuiti d zu è yeezu.»

²⁰ Davide zeelini Baale-Pelasime, é v ni ti ma miná. Davide ni ma: «G o GALAGI ze e w sili nuiti ta- gi a tù , e elei zi i a a kaa ai olo la.» Naa a é k ni, ti ná laasei p ni ga Baale-Pelasime (nii polu ga «Mali ii nii é ze e w zu»). ²¹ Filiseti nuiti ti ta-ganigiti tooni ya miná, Davide ta ná-k nuiti ti naati se e.

²² Filiseti nuiti ti aleni ma olu ga k i, ti u Lefayime tugi zu. ²³ Davide G o GALAGI aaza ani olu. Naa goo aa oteni, é ma: «Mina ti laa omi. Gula ga ti olu elei, a zeelizu ti ma guluiti tetema . ²⁴ Si gi zu è nu lugi m nisu da guluiti saama, zuvil , è a, maz l názu a gè losu da è lu , nii a k gè v ni Filiseti nuiti ma.» ²⁵ Davide naa ni, nii G o GALAGI boni ma. É v nini Filiseti nuiti ma, é a ti , é zo Gee a, é zeeli Geez l.

6

Davide lii vai
ga minaze e kesui Zeeluzal me
 (1D l S i 13:1-14)

¹ Davide Izelay le nu apagiti gaal ni ba olu, ti ga nu waa uusa ag (30 000). ² Naa oluma, é il ni pelei ma ta naama b iti p , ti a li Baalee-Zuda ga ti a ga GALA ná-minaze e kesui, nii G o GALAGI laaseigi maalolisu ma, Fai-P -Mali ii, é zeini seelu inti unda. ³ Ti minaze e kesui ulani A inada e ná-p l i wu gize unma , ti da wotolo niin i zu. A inada e ná-doun zunuiti Uza ta Ayiyo a ti ni loni wotoloi lu . ⁴ Ti minaze e kesui ze eni A inada e ná-p l i wu gize unma , ti a lii la.

Ayiyo ni zi zu wotoloi lu .⁵ Davide ta Izelay le nuiti p ti ni oozun zu G o GALAGI aazu, ti a g ing in ganigi ma ziiti p g in, niiti ti t ai ga sipele gului, naa k nigiti ba, ta papaiti, tamadegiti, s k iti, ta k t giti.

⁶ Ti zeelai ma Nakon ná-molo lo azu , nik iti ti un ni, ti ni zu, ti GALA ná-minaze e kesui loo. Uza yeemaaleni, é so. ⁷ G o GALAGI yii aawanani Uza ma, é do a ná n , t zeí ná-faa aazagi a. Uza zaani miná, GALA ná-minaze e kesui oba .

⁸ Davide yii aawanani, maz l G o GALAGI nii ala lo ai woni ga Uza. Ná laasei ge ni ga Peel se-Uza (nii polu ga «é ula Uza ma»), naama laaseigi a d é ba zaa aza. ⁹ Naama voloi Davide wola luani G o GALAGI a, é a aaza a ga: «Nà zoo ale gè l ga G o GALAGI ná-minaze e kesui p b ?» ¹⁰ Davide la ni vaani bu, é a li ga G o GALAGI ná-minaze e kesui p b , Davide ná-taa wolai zu. Ti liini la Gate nui W de-Ed me ná-p l i wu. ¹¹ G o GALAGI ná-minaze e kesui y ni ná alu sa ag laawu. G o GALAGI tuya looni Gate nui W de-Ed me ta ná-p l ye ei p .

Minaze e kesui zeeli vai Zeeluzal me
(1D l S i 15:25--16:3)

¹² É woni Davide ma ga G o GALAGI tuya loo W de-Ed me ná-p l ye ei ta n n iti p , GALA ná-minaze e kesui maa ele ma. Názu Davide liini, é GALA ná-minaze e kesui ze e W de-Ed me ná-p l i wu, é lii la Davide ná-taa wolai zu, koozun wolai zaama. ¹³ Minaze e kesui ze e nuiti ti k lo d zita ai ma, Davide nik zin wola ila ta nik okpa gila kulani ga zala ai.

¹⁴ Davide ni kuai wosu ga z b i p G o GALAGI aazu, maa iliai n ga geze ze ei, kulaai ga zala a ula nuiti ta-ze ei. ¹⁵ Uele ana Davide ta Izelay le nuiti p ti liini la ga G o GALAGI ná-minaze e kesui Zeeluzal me, ga koozun woointa pu u f woointa.

¹⁶ T i G o GALAGI ná-minaze e kesui ni l zu Davide ná-taa wolai zu, Sayile ná-doun anzanui Mikale loni, é a w l fen t l laa . É masagi Davide aani, é a ili, é a kuai wo G o GALAGI aazu. É Davide l l ni yiima .

¹⁷ Ti aani ga GALA ná-minaze e kesui, ti da se e otai wu, nii Davide toni b . Davide gala zala aiti ta ziil i zala aiti kulani G o GALAGI . ¹⁸ Davide egai ma ga zala ai naati kula, é tuya looni nu us iti b , G o GALAGI Fai-P -Mali ii laaseigi zu. ¹⁹ É z ba é daamianigi aa w Izelay le nuiti p ba, zunuiti ta anzanuiti, s gilagilagi ulu ilagila s l ni, ta sua m gai, é leez n v i ma uun gilagila ba. Naa oluma, s p ge aleni ma ná-p l i wu.

²⁰ Davide aleni ma ná-p l i wu ga é tuya loo ná-p l wu nuiti b . Sayile ná-doun anzanui Mikale daa omini, é ma: «Eel! Gaamazu Izelay le masagi l biya z l g za, é ba akai ula ná-boti nuiti ta-woti anzanuiti gaazu, e zunu akai ta n !» ²¹ Davide Mikale woo aa oteni, é ma: «G o GALAGI a gè nà-koozun i ulaai gaazu, nii é yimaze eai ga ze, é è- y ná, ta ná-p l ye ei p , é k ga ná-nu us iti Izelay le nuiti ta-lotu i. Nà koozun i ula d olu, d bi vai ma. ²² Nà d l l su olu, é le e nii a k ai, gè maayei. K l

naa p ge a, l biyai a ve b , boti
 anzanui naati zea, niiti è vaazu ti ma.»²³ Sayile ná-doun
 anzanui Mikale la ni doun z l ni, ey su é za.

7

GALA ná-minaze egi

Davide mavofodaiti b

(1D l S i 17:1-15)

¹T i masagi Davide zeini ná-p l i wu, ta G o
 GALAGI doo o feeni zea, é kula sili nuiti p zea, niiti ti
 ni maa oolii zu,² é ni GALA goo wo nui Natan
 ma: «W l ! Nà iizu masa p l i wu, nii togai ga
 s dele gului, GALA ná-minaze e kesui ma ge a i
 se e l wu.»³ Natan masagi woo aa oteni, é
 ma: «Li, nii n p é è yiima, è k , maz l

G o GALAGI a è a.»

⁴K l naama idii, G o GALAGI ni
 Natan ani: ⁵«Li, è nà-boti nui Davide
 ma: «G o GALAGI wooi aa: Da a è zu
 è p l lo b , nà zeí ná? ⁶É l zeí Izelay le
 nuiti kula yee ma b Ezipete yooi zu, é zeeli za ma, sèizu
 la ga p l wu, gè ni ti a se e l i wu, GALA
 daa omi se e l i wu. ⁷Yee alai nii p gè
 k ni Izelay le nuiti polu, gè ni totu iti seizu,
 k l ti zaama a gè ni ma: Lee vaa zu wo la
 p l losu b ga s dele gului?»

⁸«P t , nii a è liizu niina, è bo nà-boti nui
 Davide ma: «G o GALAGI Fai-P -Mali ii wooi
 aa: Nà a gè è ze eni baala mak su tufa
 l t iti su, gè è ga nà-nu us iti Izelay le nuiti
 ta-lotu i. ⁹Nii p è yee ua bu, z g è a naati
 p su, gè è zili nuiti p suwu aale e. Nà l biya
 laasei feezu è ya, ga etea nu wolaiti t n i ele.

¹⁰Nà seizu veezu nà-nu us i Izelay le nuiti zea,

ta zeí ná, ti la luaa ani n p ba, telebotala nuiti ti la m t zeí a ga ti a a ti l ga ma m ungi zu ele, ¹¹ e elei tukp aale e nuiti ta-zi gi ni la, niiti gè ti zeini nà-nu us i Izelay le nuiti unda. Nà doo ogi veezu è ya, gè è unm è zili nuiti ma. Naa oluma, r un nà, G o GALAGI, nà d zu ga e ga a- l ye ei a zu ga masa p l ye ei.

¹² « Si gi zu è lii voloi zeelizu la è-m m wolani p , nà è-mavofodai ta sei ga è-otogi masadai zu, gè ná-masadai zeí. ¹³ T a é aazu p l losu b , nà aa ná-masa kp kp gi maazu ey su . ¹⁴ Nà i nà b ga i, t un ge b ga doun zunu. Ni a faa u na, nà maa olo, e elei doun k i a a ná-doin maa olo la. ¹⁵ K l gè la nà-nu lai maa oozaa ba p , e elei gè maa oozani la Sayile a, nii gè dikpini, gè è il ga potogi. ¹⁶ Da- l ye ei ta a-masadai ta zeí ga pag gàazu ey su , a-masa kp kp gi la iikpiga ey su . »

¹⁷ Natan liini, é niima iti p ta ma ulak l maiti p daazeeli ga pag Davide ma.

Davide ná-maan n i
(1D l S i 7:16-27)

¹⁸ Naa ai ma, Davide liini, é zeí G o GALAGI aazu, é GALA fali ani: «Màli ii, G o GALAGI, nà ga leeni, nà-p l ye ei alaa ka ga leeni, è lizu dàazeelizu, gè ná? ¹⁹ È la m naa aani ga faa wola, Màli ii, G o GALAGI, è minaze ea olu b , r i gè ga a-woti nui, ga elela ele vaiti ti maa oozai, é il nà-masa p l ye ei a. Màli ii, G o GALAGI, elei ana a a

nu us i zo da n i? ²⁰ Lee ili ka nà bo è ma, é
 nii a? M̀li ii, G` o GALAGI, a i è
 kw , r i gè ga a-woti nui. ²¹ Da-minaze egi
 ta a-leveiti maa ele a é k a, è niima vaa wolaiti
 k a, è lati, è ti ula b` k l ma, r i gè ga a-
 woti nui.

²² «Ee, M̀li ii, G` o GALAGI, è w l !
 Nu n p ge la ga è ele, gaamazu gala kili n p
 ge la ná, é ula è olu, e elei n gi m nigai la
 ga gi-woiye eiti. ²³ Eteai zu, zii gele a é ga a-
 nuiti Izelay le nuiti k ele, nii è liai, è ti unm ,
 ti ga a-nu us iti, ta è w l ? È
 la zii iligi tanigaa ni aa ta ta- alagiti a-
 nu us iti tu , niiti è ti unm gai, è ti ula
 Ezipete yooi a. ²⁴ È a-nu us i Izelay le nuiti
 sei a gati ga a-nu us itiey su . Da ma,
 G` o GALAGI, è a ga ta-GALAGI.

²⁵ «Niizu niina, M̀li ii, G` o GALAGI, soma kae,
 è aa a-minaze egi maazu, nii k a b` , r i gè ga
 a-woti nui, ta nà-masa p l ye ei . K ,
 e elei è boga la. ²⁶ Naazu a l biyai z l
 ey su , ta nuiti ti ma: <G` o GALAGI,
 Fai-P -Mali ii a é ga Izelay le ná-GALAGI!> N` i
 gè ga a-woti nui Davide, nà-masa p l ye ei
 mina iikpi p è aazu. ²⁷ Maz l , ee, G` o
 GALAGI Fai-P -Mali ii, Izelay le ná-GALAGI, a
 i a è d a ga ze, r i gè ga a-woti
 nui, ga a masa p l ye ei losu b` , naa a é k a
 gè gaa aa z l ga, gè niima maan n wooi
 laazeeli è ma.

²⁸ «Niizu niina, M̀li ii, G` o GALAGI, a a
 è ga GALA, è-laawooiti ta ga gaamai, a ma ka è
 minaze ea b` ga undaan i nii, r i gè ga a-
 woti nui. ²⁹ Soma mu niina, è tuya loo nà-masa

p l ye ei ma, nii a k é y ná è aazu.
 Maz l , Màli ii, G o GALAGI, a a è mi-
 naze ea, a-luyai maa ele n a a k , r i gè ga
 a-woti nui, nà-masa p l ye ei tuya z l .»

8

Davide zobo s l fai
 z ma ziiti ma, ti maa oolii zu
 (1 D l S i 18:1-13)

¹ Naa oluma Davide v nini Filiseti nuiti ma, é ti aazu unfe se e, é ta- aa aai ula ti ya.

² É v nini alaa Moa e nuiti ma. Niiti é ti zoni, é ti laani zooni ma, é ti aa w su ga seizu sa ag ga galui. Nu zeizu sa ag i zaama, é seizu feleg iti paani, é seizu ilagi y vulua. Moa e nuiti ti oloni Davide , ti a mului zala ma.

³ Naa oluma Davide v nini S a masagi Gádadeez l ma, Le e ná-doun zunui, si gi zu é ni liizu la ga ná-masadai ze i a olu zi wolai Ufelate maa . ⁴ Davide soo iz zala usu waagila und fela (1 700) zoni, ta si k a zala usu waa uufeleg (20 000). É wotolo iz zoo ungila (100) mak ni. É m taiti k olu ataiti te eni.

⁵ Siili yooi zu nuiti ti ni Damase, naati ti aani su S a masagi Gádadeez l a. Davide nu waa uufeleg maazu feleg (22 000) aani ti a.

⁶ Naa oluma, Davide kundi iiti seini Damase yooi zu Siili nuiti saama. Siili nuiti ti oloni Davide , ti a mului zala ma. G o GALAGI ni f nifaamai veezu Davide , kpein é ni liizu ná ga k i. ⁷ Davide zanu k z p giti se eni, niiti ti ni Gádadeez l ná-sala usuiti zea, é li ga tiye Zeeluzal me. ⁸ Davide k lu i m inm in

se eni masagi Gadadeez l ná-taa wolaiti su, Beeta ta Beel tayi.

⁹ Si gi zu Gamate masagi T yi m nini da ga Davide v nig Gadadeez l ná-k b iti p ma, ¹⁰ é ná-doun zunui Y lame le eni Davide ma ga é tu , ta é mama fala vai zu Gadadeez l a, é v ni ma, t ze i T yi ta Gadadeez l ti ni k i a n . Y lame liizu , é liini ga s lai ma zii p , niiti ti ni ga walii, zanugi, ta k lu igi. ¹¹ Masagi Davide ti veeni G o GALAGI , e elei é k ni la niina ga walii ta zanugi, nii é kulani z ma zii iligiti zea, niiti é v nini ti ma: ¹² Ed me nuiti, Moa e nuiti, Am n nuiti, Filiseti nuiti, ta Amal ke nuiti, ta nii kpein é soni k i zu, é kula S a masagi Gadadeez l ya, Le e ná-doun zunui.

¹³ Davide l i m ta ulani, si gi zu é aleni la ma, f nigai ma Ed me nu waapuug maazu l sa ai (18 000) ma, Kpolo U tugi zu. ¹⁴ Naa oluma, é kundi iiti seini Ed me yooi ná p su. Ed me nuiti p ti oloni Davide . G o GALAGI ni f nifaamai veezu Davide , kpein é ni liizu ná ga k i.

Davide ná-boti nu wolaiti daaseigiti

(1 D l S i 18:14-17)

¹⁵ Davide masadai ni Izelay le p unda, é ni tukp i aale ezu ga s ledai ná-nu us iti p b . ¹⁶ Seluya ná-doun zunui Zoa e a é ni ná-k b i unda, Ayilude ná-doun zunui Z zafate ga s mak nui, ¹⁷ Ayitu e ná-doun zunui Sad ke, ta A iataal ná-doun zunui Ayimeel ke ti ga zala a ula nuiti, Selaya ga s nui. ¹⁸ Ye yada ná-doun zunui Benaya u a é ni

Kel te nuiti ta Peel te nuiti unda, niiti ti ni ga
 masa mak nuiti. Davide ná-doun zunuiti ti ni ga
 zala a ula nuiti.

9

Davide yeezei vai

Zonatan ná-doun zunui Mefi aale wu

¹ Davide gaaza agi woni, é ma: «Sayile ná-p l wu nui ta y g n i vulua? Nà p gè woo ilada b , Zonatan maa ele ma.»

² Sayile ná-p l ye ei wu boti nui gila ge ni ná, daa ga Si a. Ti aani la masagi

b . Davide gaaza ani, é ma: «Da a è ga Si a?» É goo aa oteni, é ma: «Nà a gè ga Si a, a-woti nui.» ³ Masagi a gaaza a, é

ma: «Nu vulu n p ge la y ni Sayile ná-p l ye ei wu, nii nà zi b ga GALA ná-woo iladai?» Si a goo aa oteni, é ma:

«Zonatan ná-doun zunui gila ka d ná, nii k

feleg i p maal f gai.» ⁴ Masagi ni ma:

«Mini a é ná?» Si a goo aa oteni, é ma:

«To a Lode aal, Makiil ná-p l i wu, Amiy le ná-doun zunui.» ⁵ Masagi Davide nu le eni, ti li, ti se e

Lode aal, Amiy le ná-doun zunui Makiil ná-p l i wu.

⁶ Si gi zu Sayile ná-dounloin, é ga Zonatan ná-doun zunui Mefi aale zeelini la Davide akala, é n k ni masagi wu. Davide tolini, é ma: «Mefi aale!» Naa

ma: «W l nà a, a-woti nui.» ⁷ Davide

ni ma: «Mina lua. Nà woo ilada zu è

, è- Zonatan maa ele ma. Nà è- wola

Sayile ná-zooi p feezeu olu è ya, a i a

laamiizu nà-ta alii a folo-o-folo.» ⁸ Mefi aale

n k ni, é ma: «Masagi, lee vaa zu è yiizool zu ga ze, n i gè la viz ni gil oomai a?»

⁹ Masagi Si a lolini, Sayile ná-boti nui, é ma: «Nii kpein é a ga Sayile ta ná-p l ye ei n n , gè ti p fea è-mali ii ná-dounloin ya. ¹⁰ Da e-o, è-loun zunuiti be-o, a-woti nuiti be-o, wa zu tii zu b . Nii wa s l na, wo aa la, naa a é zu ga è-mali ii ná-p l ye ei n gi. Mefi aale i a zu laami-izu nà-ta alii a folo-o-folo.» Si a ma, zunu loun puug maazu l lug (15) a é ni zea, ta boti nu uufeleg (20). ¹¹ Si a ni masagi ma: «Nii kpein màli ii masagi bogai mà, n i gè ga a-woti nui, nà ti p k zu.» Mefi aale ma ge ni daami wosu masagi ná-ta alii a, e masagi ná-doin ta. ¹² Zunu loun ila ge ni Mefi aale ya, nii daa ni ga Mika. Si a ná-p l wu nuiti p ti ni botii zu Mefi aale . ¹³ Mefi aale y ni Zeeluzal me, é a laami masagi ná-ta alii a. K feleg iti p maal f ni.

10

Am n masagi Davide ná-keelaiti unfe fai

(1D l S i 19:1-5)

¹ Naa oluma Am n masagi zaani, ná-doun zunui Ġanun zeipotogi zu ga masagi. ² Davide ni ma: «Nà woo ilada zu Ġanun , e elei k Na ase woo iladai ni la b .» Davide ná-boti nui tanigaa le eni ga ti ena fe b k zaa vai zu. Si gi zu Davide ná-boti nuiti ti zeelini la Am n yooi zu, ³ Am n lotu iti ti ni ta-masagi Ġanun ma: «Da kaazu ga è- ná-l biya a é k zu Davide gaan n nua le esu la è ma

aa? Taai w fai ta p t fai laade aa, nii a k
ti a kolo olo yeeta?»

⁴ Ganun Davide ná-keelaiti soni, ti ti- l iti gi-
lazu ti bo, ti ti ba ze eiti te ega, é zo bu, é l
ti-zaama letema , ti e ti a, ti a li. ⁵ Davide
m nini nii k ai. É keela le eni ti lu , maz l
naati ti wola unfeni. É ti ma: «À y Zeeliko ey su
wo- l iti ti l olu, wa a niina.»

Davide v ni fai Am n ta Siili nuiti ma
(1D l S i 19:6-19)

⁶ Am n nuiti ti kaani ga ti w inze ea
Davide ma. Ti sala usuiti gaizi ni zou iligaa zu:
sala usu waa uufeleg (20 000) Siili nuiti saama ti
B te-Le e, ta S a, sala usu waagila (1 000)
Maaka masagi b , ta sala usu waapuug maazu
feleg (12 000) T e pelei. ⁷ Davide m nigai
ma, é Zoa e le eni ti laal ma, ta Izelay le
b iti p .

⁸ Am n nuiti ti ulani, ti lo k vai ma,
ta-laa wolai laa . Siili zala usuiti, niiti ti ze eni
S a ta Le e ta T e, é Maaka
zala usuiti ba, naati p ti ni loni y k
l i zu. ⁹ Zoa e kaai ma ga k zu a
fele ma, elela ta oluzu elej, é yeeloni
k nu z z giti ba, é ti il Siili nu-
iti daawu k vai ma. ¹⁰ É k b i m tai
ma lotu lai alivaani k loin A isayi ma,
naati ti lo Am n nuiti daawu k vai ma.
¹¹ Zoa e ni k loin A isayi ma: «Ni Siili
nuiti zeevi ka m inna mà, a a, è bà. Ni
Am n nuiti zeevi ka m inna è ma, nà a, gè è
a. ¹² Z b ze e, ade k i , de da-nu us iti
maalobo, ta da-GALAGI ná-taaiti. G o GALAGI naa
, nii pagai gaazul!»

¹³ Zoa e ta ná-k b i ti lopele t ni k vai ma, Siili nuiti daal ma, naati ti elani ba. ¹⁴ Am n nuiti ti kaai ma ga Siili nuiti ti ela, tiya alaa ti elani A isayi a, ti li ta-laazu. Zoa e ze eni Am n nuiti polu, é ale ma Zeeluzal me.

¹⁵ Siili nuiti ti kaai ma ga Izelay le nuiti ti v niga ti ma, ti ta- b i p gaal ni ba. ¹⁶ Masagi Gádadeez l keela le eni, ga ti Siili nui z iti gaal ba, niiti ti zi wolai Ufelate olu elei. Gádadeez l ná-k ulu ai S ake loni ti lu , ti zeeli Gee-lame.

¹⁷ Davide faa w gai ma su, é Izelay le nuiti p gaal ni ba, ti Zulud n ud , ti li Geelame. Siili nuiti ti ele t ni ga ti vala Davide a, ti k i l zeini. ¹⁸ K l ti elani Izelay le nuiti ba. Davide k wotolo und fela (700) zu zala usuiti paani, ta soo iz zala usu waa uunaanig (40 000). Zeezeelini alaa ta- ulu ai S ake ma, naa za ná . ¹⁹ T i masagi niiti kpein ti ni Gádadeez l a, ti kaani ga Izelay le ziaa ti wu, ti ziil igi aizi ni y zu ta Izelay le, ti olo Izelay le . Naa oluma Siili nuiti ti ni luazu ga ti a li su Am n nuiti ba.

11

Davide ta Bate-See a ta-vai

¹ Poluma onagi, yee alai nii masagiti ta a lii la k zu , Davide Zoa e ta ná-k nu wolaiti te eni, ti lo Izelay le nuiti kpein tu . Ti Am n yooi zu olo oloni, ti ta-laa wolai La a ze k l su. K l Davide y ni Zeeluzal me.

² Yeeta kp k voloi, Davide wuze eni folo iim nii zu, é a zi zi doo o bosu , ná t ai ná-masa p l i ma . É y ni miná,

é anzanui ta a, é a maagba, gola agai. ³ Davide nu le eni ga ti anzanui naa olu aaza abo. Ti ma: «Eliame ná-doun anzanui Bate-See a e, G te nui Ilii anzai.» ⁴ Davide numaa le eni, ti li, ti toli. É aani Davide b , naa la koba. T ma kpega ni de n feya ga ade fai ná-alugi a oluma. É aleni ma ná-p l i wu. ⁵ Naa oluma, é kaani ga kogi a ma, é keela le e Davide ma, é ma: «Kogi a mà.»

⁶ Davide keela le eni Zoa e ma ga naa G te nui Ilii le e ma. Zoa e devei veeni naa ya, ga é li masagi b . ⁷ Ilii zeelini Davide ma, naa Zoa e ta k b i maa aaza abo ma, ta k i elei. ⁸ Naa oluma Davide ni ma: «Li a- oizu, è loo o.» Kulaai ma masagi b , naa veb anii le eni ma. ⁹ K l Ilii la ni k ni, é a li ná-p l i wu. É laani masagi ná-p l la , ta mali ii mak nuiti.

¹⁰ Ti boni Davide ma ga Ilii la liini ná-p l i wu. Davide tolini, é ma: «Si i a è ze ezu ma, lee vaa zu è la liini a- oizu ?» ¹¹ Ilii goo aa oteni, é ma: «Minaze e kesui, ta Izelay le kpein, é Zuda a, ta iizu kotaiti bu, k ulu ai Zoa e ta ná-sala usuiti ta k l i a. Nà zoo ale, gè naati z miná, gè li nà-p l i wu, gè laami, gè le, ta gè la ànzai oba? GALA ka kàazu, e elei è vulua la ga ite, gaamazu gè la naama vaa zii a ey su p .»

¹² Davide ni ma: «Y m n za, lina, gè e è a, è li.» Ilii y ni Zeeluzal me naama voloi, ta poluma zobui. ¹³ Davide tolini ga ti daami wo ma p b , é d i veeni zea, naa y kp lezu ey su d i so. K l kp k i, Ilii liini m n , ti la ta mali ii mak nuiti. É la k ni, é a li ná-p l i wu.

¹⁴ Poluma zobui Davide s ni Zoa e ma, é fe Ilii ya ga é lii la. ¹⁵ S i naa zu wooi ni ga nii: «Ilii il elela , k i i ai ná, wo ula olu, wo maa ooza ba, nii a k ti yeezeeli ma, é za.»

¹⁶ Zoa e ai ma taai zeizu k l su, é Ilii il ni, ná zogai kpe ti zili nuiti ta-zala usu wolaiti b .

¹⁷ Niiti ti ni taai naa zu, naati ti ulani, ti k i vala Zoa e a. Ti sala usui tanigaa ta ulu ai tanigaa aani Davide ná-k b i a. G te nui Ilii ni naati saama, ti zaai.

¹⁸ Zoa e woole eni Davide ma, é k i elei p su ula ma. ¹⁹ Zoa e ni keelai ma, nii é ni liizu ga woole egi: «Da ena ga k zu vai p bo masagi ma, ²⁰ ni a yii aawanana, é è aaza a ga: «Lee vaa zu wo wola maa u aai taai a ana k zi gi zu? Wo la su w ga nu a zoo y su si igi unga , é kil gi ili? ²¹ Wo- i ka su n i aa anzanu a é Yelu ees te ná-doun zunui A imeel ke aani Tee se? É la ni y ni si igi unga , é k tu wolai ili ma, é paa? Lee vaa zu wo wola maa u aai si igi a?» Da ma niina: «Da-woti nui G te nui Ilii alaa saa k izu.»

²² Keelai liini ga é woole egi wo Davide ma, nii a k nii p Zoa e boni ma, é li, é bo Davide ma. ²³ É ni Davide ma: «Taai maa nuiti ti ad zi ni gi wu, ti ulani gi laal ma, ti ad izu, k l gi ti laa ilig , ey su taa zi ida . ²⁴ Názu a kil pili nuiti ti y ga la si igi unga , ti kil giti pili, masagi a-zala usui tanigaa zaa , a-woti nui G te nui Ilii a naati saama, niiti ti zaai.»

²⁵ Davide ni keelai ma: «Nii a a bo Zoa e ma: «Mina niima vai ze e ga faa a. K i zu aka la a

ga ula. Gaa a, è taai zo, è kolo olo.» Li, è Zoa e
i d ga naama wooi.»

²⁶ Si gi zu Ilii anzai m nini da ga sinigi zaa, é naa ná-
saa w l i woni. ²⁷ Saa w l i ma voloiti te egai ma,
Davide nu le eni daa omisu, é naa l ni ná-p l i
wu, é ga anzai, é doun zunu z l ni b . K l
nii Davide k ni, naa wanani G o GALAGI ma.

12

GALA goo wo nui Natan zelilo fai Davide ma

¹ G o GALAGI Natan le eni Davide ma. É liini
p b , é ma: «Zunu feleg ni taai ta zu,
z i ga kp t nu, b lai ga bala nu. ² Nik iti ta
baalagiti ti m inni kp t nui ya. ³ Baala saayi o ila
kpe n a é ni bala nui ya, nii é geyani, é a to,
naa ni aa ozu p b ná-dointi koba. É ni
zunui ná-daamianigi miizu, é a le ná-ziaw i zu,
é a la zeeloko zu, é ni zea e ná-doun anzanu.
⁴ Yeeta w n ulani kp t nui ma, k l t un ge
la ni p ga é a ná-toganii ta ze e, baalagiti aa
nik iti saama, é a gili ma w in ga k n gi.
É liini, é bala nui ná-baala saayi oi zo, é kp t ga ma
w in n gi.»

⁵ Davide wola yii aawanani naama zunui ma, é
Natan ma: «Gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua,
ga nui nii é naama vai a, maan ga é za.
⁶ Baala zi oi é se eai, to a naama da naanig i
ve, maz l é la gaazumaaw in aa ni.»

⁷ Natan ni Davide ma naazu: «Da a è ga zunui
naa! G o GALAGI Izelay le ná-GALAGI wooi aa:
«Nà a gè gul i ziaa è ma ga è ga Izelay le masagi,
gè è ula Sayile ya. ⁸ Gè è-mali ii Sayile ná-p l i

l è yeezu, gè anzaiti pu è yeezu, gè è ze ga Izelay le ta Zuda unda ga masagi. Ni naa p ge a ga faa go, k ele t a a de ga gè veb ani iligaa la ma. ⁹ Lee vaa zu mu è dàawooi l l su, è a wànama vai ? È Ğ te nui Ilii aa ga bo a z kp i, è anzai ze e, è k ga n , t i ma è paa ga Am n nuiti ta-wo a z kp i. ¹⁰ Naa a é ba, toomai la m ze ea a- l i a p , maz l è p l l ga, è Ğ te nui Ilii anzai ze e ga n .» ¹¹ Ğ o GALAGI wooi aa: «Nà aazu ga maan i è , è ula a- l ye ei n wu, nà è anzaiti se ezu è aazu, gè ti ve nu ili zea, é la ga tiye s p gaazu. ¹² D un è n i d uzu, n un nà nii zu Izelay le p gaazu, folo wolai.» »

¹³ Davide ni Natan ma: «Gè kotoi a Ğ o GALAGI laal ma.» Natan ni Davide ma: «Ğ o GALAGI a- otoi maavaay ga, è la m zaazu. ¹⁴ K l t i niima vai maa ele ma, è yee alai vea Ğ o GALAGI zili nuiti zea ga ti woo i wo ma, doin s l gai è , to a za.»

Davide ná-faa aazagi ma zalai

¹⁵ Natan aleni ma ná-koizu. Ğ o GALAGI see wolai ilini doungoi ma, nii Ilii anzai s l ni Davide . ¹⁶ Davide GALA maan n ni doungoi . É zugi zoni, é i piin laani zoi ma. ¹⁷ Ná-p l i wu woti nu wolaiti ti loo oni ba ga é wuze e, k l é l ni, é la k ni, ti a laami ma. ¹⁸ Folo l fela oluma, doungoi zaani. Davide ná-boti nuiti ti la ni zoosu ti a bo ma, maz l ti ni zu ma: «Doungoi ai ma vulua, é la woiloni ade-woo ma. Ada zoo ale, ade ma, doungoi zaa? To a faa u ga .»

¹⁹ Davide kaani ga ná-boti nuiti ta zu laa wu. É gaa aani ga doungoi zaa. É ti aaza ani, é ma: «Doungoi zaa aa?» Ti ma: «É zaa.»

²⁰ Naazu Davide wuze eni zooli ma, é maagba, é gul maku n n gi zi ma, é ná-se ei maaval-ibo, é li G o GALAGI ná-p l i wu, é n k ná. Naa oluma é liini ná-koizu, é ti daamianigi ve zea, é laami. ²¹ Ná-boti nuiti ti gaaza ani, ti ma: «Nii è k ai, naa olu a ga leeni? Si gi zu doungoi a la vulua, è zugi zog , è a w l . T i é zaa, è wuze e, è a laami.» ²² É ti woo aa oteni, é ma: «Si gi zu doungoi a la d vulua, gè a zugi zosu, gè a w l , maz l gè a zu ma: «B a é kw ni G o GALAGI la màaw in a, é a doungoi y nvui y su?» ²³ Ni é zaa, lee vaa zu nà li zu sosu? Naama zobo ka b , gè z nvui u su? N un nà liizu p pelei, k l t un ge la m aazu ga p pelei.»

Sal m n z l fai

²⁴ Davide maa u ani anzai Bate-See a a, é gaan n , é laani koba, naa doun zunu ili s l b olu, é daasei p ga Sal m n. G o GALAGI doungoi naa n ni , ²⁵ é naa l ni ga Davide ga GALA goo wo nui Natan maa ele. Naama n b i maa ele ma, doungoi laaseigi ni ga, Yedidia (nii polu ga «G o GALAGI n i»).

Davide Am n nuiti ta-laa wolai

La a zo fai

(1D l S i 20:1-3)

²⁶ Naama zi gi zu k ulu ai Zoa e laal ni Am n nuiti ta-laa wolai La a wu, é masa koizuv zoni.

²⁷ Názu a é keelaiti te eni la Davide ma, é ma:

«Gè laal a La a wu, gè buu ele oizu zoga
 v l , zi mak su ná. ²⁸ K b i
 m tai aal na ba mu, è a, è taai ze k l su
 a i, è so. Gè la p ga gè so, ma l biyai p
 ge a a p .» ²⁹ Davide k b i m tai p
 gaal ni ba, é li, é laal La a wu, é naa zo. ³⁰ Davide
 masa b l gi ze eni, nii é ni ta-masagi unma.
 B l gi naa ni ga zanu tetelegi, bu gi ni
 ga kilo uusa ag (30), k tu z ng aagi ila ge
 ba. Ti d ni Davide unma. É ulani taai naa zu ga
 ani m inm in, niiti é ti zoni k i zu. ³¹ Nu us i
 niiti ti ni zeini ná, é naa tanigaa ni ga sii zi
 nuiti, k tu olo nuiti, gulu nuiti, é tanigaa ga
 iliki lo a nuiti. Uele ana é k ni la ga nu us iti
 p , niiti ti ni Am n laaiti su. Naa oluma, Davide
 ta k b iti p ti aleni ma Zeeluzal me.

13

Amen n ta Tamaal ta-vai

¹ Naa oluma, p t nii é ni, zeela ila ge
 ni Davide ná-doun zunui A esal me ya, pagai ga
 gola, daa ga Tamaal. Davide ná-doun zunui Amen n
 w inni la. ² Amen n zee ni ga zii l i, é
 il ná-seelai Tamaal a, nii w in ni ma. É
 ni Amen n aazu ga fai maayikiai, ga é a
 maa u a naa a, maz l naa la ni d
 zunu vaa w . ³ Amen n b lai ta ni
 ná, gola ele elegai, daa ga Y nada e, Davide
 k loin Simea ná-doun zunui ni de. ⁴ É
 ni Amen n ma: «Lee vaa zu i è ga masa
 doin, è maaw inzu ani sobu-o-sobu? È la
 p è a bo mà?» Amen n goo aa oteni, é
 ma: «Tamaal a w in mà, k loin A esal me ná-
 seelai.» ⁵ Y nada e ma: «La betei zu, è

ga see nui. Si gi zu è- a aana la, a
ma: «Va bu, nà-seelai Tamaal a, é daamii ve zèa, é
kp t gàazu, t i é fe zèa, gè mi.» »

⁶ Amen n laani, é ga see nui.
Masagi liini w l zu ma, Amen n masagi ma: «Nà
è maan n zu, soma nà-seelai Tamaal a, é d
uun feleg t gàazu, t i é ti ve zèa,
gè ti mi.»⁷ Davide keela le eni Tamaal ma ná-p l i wu,
é ma: «Li è-li Amen n ná-p l i wu, è k n
gili.»

⁸ Tamaal liini di Amen n b , é ka laani,
é ulu vuk i y ni, é gaay , é d uun
feleg i t di aazu, é gili. ⁹ É ma li ii ze e,
é daaloka gaazu. K l Amen n l ni daami a.
É ma: «À nuiti kula nà-p l i wu!» Es p ge
ulani ná-p l i wu. ¹⁰ Amen n ni niina Tamaal
ma: «Oaana ga d uungiti dàa l i wu, miná
a è ti veezu ná zèa a i, gè ti mi.» Tamaal liini
ga d uungiti, é ti t nidi Amen n ,
naa laa l i wu. ¹¹ Si gi zu é ni feezu la zea,
Amen n soni, é ma: «Oa, de la, zeela!» ¹² Tamaal
ma: «Ba, dì , mina u mà! Naa la a ga
Izelay le. Mina unfetala vai naa ! ¹³ Naa a
oluma, mini a nà li ná ga nà-unfegi? Da alaa, a
ula naazu ga unfetala nu Izelay le. Lee vaa
zu è la lia, è bo masagi ma? É la l a fèe vai a è
.» ¹⁴ K l Amen n la ni k ni, é a woilo
goo ma, é soni ga maa aai, é u ma, é laa la.

¹⁵ Naa ai ma, maayo ge ze eni Amen n , é
naa w inze eni ga gola, é le e naa ná-n b i a,
nii é ni ziima. É ni naa ma: «Wuze ena ,
è li!» ¹⁶ Tamaal ni ma: «Ba! Mina kp ana, naa
a ga faa u wola, é le e nii a, è k ai ga ze

niina.» K l é la k ni m n , é a woilo goo ma.
¹⁷ É ná-boti zunu loungoi lolini, é ma: «Anzanu
 loungoi nii ula mà p l i wu, è p l i ilisu ga
 polu elei.» ¹⁸ Boti zunu loungoi kulani etea ,
 é p l i ilisu ga polu elei.

Se e apagi ta ni Tamaal ba, p n ai,
 naama ze ei ma zii a masagi ná-doun anzanu-
 iti ti ena too ba, niiti ti la d zunu vaa
 w . ¹⁹ Tamaal zu ui uuni n ungi ma, é ná-
 se e n gi ali ga, nii é ni k ba, é yeela
 unma, é a li ga w l a.

²⁰ K loin A esal me ni ma: «È-
 loin Amen n uu è ma aa? Nii gè
 bosu è ma niina, zeela, maa kp , a-zeelai e.
 Mina naama vai ze e yii .» Tamaal y ni niina di
 A esal me ná-p l i wu, e anzanui nii sinigi
 l ai ba.

²¹ Masagi Davide naama vaiti m nini, é wola
 yii aawana. ²² A esal me la ni faa n p
 boni Amen n ma. É naa w inze eni, maz l naa
 uuni ná-seelai Tamaal ma.

A esal me potokulai vai
 ná-seelai

²³ Kona feleg oluma, baala maale a le e nu-
 iti ti ni A esal me ya Baale-Gás l, Efelayime
 oba . É masagi ná-doun zunuiti p tolini ná. ²⁴ É
 liini masagi b , é ma: «È kw ni ga r i gè
 ga a-woti nui nà nà-baalagiti maale ai le ezu.
 Masagi soma t -o, ná-boti nuiti-yo, wo a p b ,
 r i gè ga a-woti nui.» ²⁵ K l masagi ni
 ma: «Ba-o, dòn zunu, gi p gi la aazu, naa a
 ga kas wola è unma.» A esal me ini da, k l
 masagi l ni toligi a, é tuya looni n b .

²⁶ A esal me ni ma: «Ni è la m k ni è a a, va bu k loin Amen n li, é gi maaza.» Masagi ni ma: «Lee vaa zu é liizu, wo maazaasu?»

²⁷ A esal me ná-kp idai maa ele ma, masagi eni Amen n a, ti li ta masagi ná-doun zunuiti p .

²⁸ A esal me devei veeni ná-boti nuiti zea, é ti ma: «Wa Amen n aana feya koozun ai ga d i, ta nà na wo ma: «À Amen n lo a,» názu wa paa niina. À mina lua, nà a gè devei veai wo ya. À z b ze e, wo aa a.» ²⁹ A esal me ná-boti nuiti ti ná-devei zoni, ti Amen n a. Gaa-mago masagi ná-doun zunui z iti ti wuze eni daami wosu , s ge l ná-soovale fuului ma, é ela.

³⁰ Ti y ni pelei ma, Davide m ni ga A esal me masagi ná-doun zunuiti p paa , gila kpalaa ge la ulani. ³¹ Masagi wuze eni, é ná-se eiti bali alí ga, é la zoi ma. Ná-boti nu wolaiti p ti ni loni koba, ta-ze eiti bali aliai ga.

³² Davide k loin Simea ná-doun zunui Y nada e kp i ze eni, é ma: «Màli ii masagi mina isi ga masagi ná-doun zunuiti p ka ti zaai, Amen n ila ka saai. Kaite yeei é uuni la ná-seelai Tamaal ma, A esal me ni zu, to a paazu. ³³ Màli ii masagi mina niima vai ze e mu yii , é a a isi ga ná-doun zunuiti p ka ti zaai. Amen n ila n a saai.»

³⁴ A esal me i ela . Si gi zu ada maa nui w l ni la oozama, é nu m inm in golai aani, ti a a ga polu elei, gize akama . ³⁵ Y nada e ni masagi ma: «W l na masagi ná-doun zunuiti ba, ti aazu, e elei n gè a bosu la è ma, r i gè ga a-woti nui.» ³⁶ Kpesu ga , masagi ná-doun

zunuiti ti unkulani. Ti p ti w l ni ga gola, masagi alaa ta ná-boti nuiti ti w l ni gola.

³⁷ A esal me elani, é li Gesuul masagi Talemayi b , Amiyude ná-doun zunui. Davide ni ná-doun zunui zaa w l i wosu folo-o-folo. ³⁸ A esal me y ni pela elei zu Gesuul, é k ga kona sa ag . ³⁹ Masagi Davide loo oni A esal me vai a, maz l gaan n a ni de niina Amen n zaa vai zu.

14

A esal me ale ma vai Zeeluzal me

¹ Seluya ná-doun zunui Zoa e kaani ga masagi yi-imaal i a A esal me letegi. ² É keela le eni Tekoa, ti a ga anzanui ta, nii gola zoogai faa t zu, é ma: «B e a saa w l wosu, è saa w l ze ei loo ba, mina gul maku n n si ma, aazu e anzanui nii é ná-nui ta zaa w l wosu kaite. ³ Da li niina masagi b , nii gè bosu è ma, è naa wo ma.» Zoa e naa l ni la, nii maan ni é bo masagi ma.

⁴ Tekoa anzanui liini masagi b , é n k bu, é ma: «Ee, masagi, kizo.» ⁵ Masagi ni ma: «Leeni a è p ?» É ni ma: «Masagi! Nà ga poanzai, sìnigi zaa. ⁶ Doun zunu feleg a é a zèa, n i gè ga a-woti anzanui. Ti feleg ti k ni d i zu, nu la ná, é a ti aa w , z i a b lai lo a, é paa. ⁷ P l ye ei p buze e ele ana dàal ma, ti mà: «Z i é b lai aai, fe, gi paa, t ze i k loin aa . Dele ana gá pogani ze e nui undaa ili da gaama.» Ta naa na, ta nà-kito gaa elagi olo olosu naazu. Sìnigi laaseigi ta mavofodai a l zooi a.»

⁸ Masagi ni anzanui ma: «Li a-laazu, nà de-veiti feezu a-vaa zu.» ⁹ Tekoa anzanui ni ma: «Màli ii masagi, niima vaa aazagi y ga giye, gá nà-p l ye ei, masagi ga s balala nu, ta mavofodaiti, niima vai zu.» ¹⁰ Masagi ni ma: «Ni nu n p ka zeli lona è ma niima vai zu, aa la p , to a è y ná.»

¹¹ Anzanui kp i ze eni olu, é ma: «Masagi soma, é minaze e b G o GALAGI laaseigi zu, ga potokula nui mina ta nà-maan i a, ga é a z i aa, nii z gai zèa.» Masagi goo aa oteni, é ma: «Gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, ga è-loin unma unde ai gila kpalaa ge la loa zooi ma.»

¹² Anzanui ni ma: «Da va bu n i, màli ii masagi, gè faa ili bo d è ma, r i gè ga a-woti anzanui?» Masagi ma: «B na.» ¹³ Anzanui kp i ze eni olu, é ma: «Lee vaa zu mu è isi i ana, é lo GALA ná-nu us iti ba? Maz l wooi niiti maa ele ma, è ti wogai feya, masagi, è

w g ga s ba nu, maz l è la A esal me aa aleni ma, nii è kp ai. ¹⁴ Yeeta ade p ada zaazu, e zi i puai ya zooi ma, nu la zooga z zu. GALA ge la a ga z nvu ula nu ya, k l to a a pelei aizi ga nii kp ai, é mina y pela elei zu.

¹⁵ Da kaana, pàai gè è , to a ga nu us iti k elei a, é màaluai, gè ma: «Nà liizu, gè masagi , tanisu to a zi ga nà-t n gooi, r i gè ga ná-boti anzanui. ¹⁶ Tanisu to a k é aa màazu, r i gè ga ná-boti anzanui, zunui naa laal ma, nii é a p é gi laaze e etea, gá dòn zunui, ga é gi ula nu us iti saama, niiti GALA ge yimaze eai ga tiye ga ti ga n n .»

¹⁷ K ma: «Mali ii masagi laawooi a ga ziil i kp b .» Maz l màli ii

masagi e GALA ná-geezu eelai ga é faa
ag i ta faa i y zu ula. G o GALAGI
a-GALAGI y è a.»

¹⁸ Masagi ni anzanui ma: «Nà alaa, nii gè è
aaza asu ma, mina tan p d u bà.» Anzanui
ma: «Màli ii masagi, na.» ¹⁹ Masagi kp i
ze eni olu, é ma: «Zoa e l i é a
olu niima vai p su?» Anzanui ma: «Ee, màli ii
masagi, GALA ka kàazu, e elei è vulua la ga ite,
nii kpein màli ii masagi boga, nu la zooga ze ezu ba,
è a li ga yeeza aa zu ele. Ti p ka ga
gaamai, a-woti nui Zoa e a é tè ega, ga gè
è . Nii kpein maan ai ga gè bo, r i gè ga
a-woti anzanui, t a é ti p pua dà. ²⁰ Ni a-
woti nui Zoa e naa a, to a p é niima vai
ula ga k elei ta ili. K l igi a màli ii ya,
e GALA ná-geezu eelai. Nii kpein é zu zoi
zu, é ti p kw .»

²¹ Masagi liini, é Zoa e ma: «Nii è boga, gè vaa
bu. Liina, è a ga zunu loungoi A esal me .»

²² Zoa e n k ni masagi wu, é ma: «GALA ge
tuya loo è , masagi! Gè kw ga ga è yiilaa
mà, t ze è naa a, nii gè bogai è ma, r i gè ga
a-woti nui.» ²³ Zoa e wuze eni, é li Gesuul, é
A esal me ze e ná, é aa la Zeeluzal me.

²⁴ Masagi ni ma: «A esal me mina zeeli p
b , é li ná-p l i wu.» A esal me liini ná-p l i
wu, é la aazulaani masagi ma.

Davideni ta A esal me
ti y zu t vai

²⁵ Izelay le yooi zu, A esal me ala la ni
ná pagi zu, é zo k a , é l unma , ná
p paga ni de. ²⁶ Konagi esu ilagila, é ni

n ungi wosu, maz l n un de ai ni wuizu ma. Ti ena n un de ai , é ga, kilo feleg ta tukp (2,5), e elei masagi ná-k giti ti la. ²⁷ A esal me zunu loun sa ag z l ni, ta anzanu loun ila, nii é ni ga anzanu apa gola, daa ni ga Tamaal.

²⁸ A esal me k ni ga kona feleg Zeeluzal me, é la liini masagi akala. ²⁹ Yeeta é Zoa e lolini ga é naa le e masagi b , k l Zoa e la ni k ni, é a li p b toligi ma. A esal me tolini ná velesi i zu, k l Zoa e la ni k ni. ³⁰ Názu a A esal me ni la ná-boti nuiti ma: «À w l ! Zoa e ná-kpalagi a r n i oba. À li, wo abui ili ba.» A esal me ná-boti nuiti ti abui ilini Zoa e ná-kpalagi a. ³¹ Zoa e wuze eni, é li A esal me b , é gaaza a, é ma: «Lee vaa zu a-woti nuiti ti abui logai nà-kpalagi a?» ³² A esal me goo aa oteni, é ma: «Gè è lolig , è la k ni, è a a. Gè a zu, gè è le e, è masagi aaza a, è ma: «Lee vaa zu sè eai Gesuul, gè a? Maan ni n gè y ná.» Nà p niina ga gè masagi akala niizu, ni nà ga s ba nu, é pàa!» ³³ Zoa e liini masagi b , é naa ná-doin laawooiti p daazeeli ma. Masagi A esal me lolini. Dai ma, é n k masagi wu. Masagi A esal me n n ni ga daa komagai.

15

A esal me wuze e vai
Davide laal ma

¹ Naa oluma A esal me k wotolo ila ta sooiti gaizi ni , ta nu uul lug (50), niiti ti ni iz zu ná-wotoloi akala. ² É

ni wuze ezu ga sobuzobui, é lo pele oba . Nu n p ala na lia masagi b tukp aale e vai ma, A esal me ni gaaza asu, é ma: «Da ga taa gele zu nu?» Naa a la na ma: «Nà ga Izelay le wolodai zu nui ta.» ³ Naazu A esal me ni zu ma: «È lii ungi ag , k l nu n p ge la masagi b , a woilo è-woo ma.» ⁴ É ena ma olu: «Ee, ni nà a gè ni tukp aale ezu zoi nii zu, niiti kpein kp aa goomaa aali ti y zu, ta la aazu p , nà ma, nà la ta-lukp i aale ezu ga telebodai.» ⁵ Ni nui ta a la maa u ana ga é n k b , é ni yeemaalesu ma, é so, é buze e, é n n . ⁶ Zekana A esal me ni k zu la ga nui p n a liizu masagi b tukp i aale e vaa ma, naa a é y ni k zu, é n Izelay le nuiti b .

⁷ Kona naanig oluma, A esal me ni masagi ma: «Va bu, gè li Gee el n, gè minaze egi laazeeli, nii gè k a G o GALAGI . ⁸ Maz l r i gè ga a-woti nui, gè minaze e k ni, si gi zu gè ni la Gesuul, Siili yooi zu. Gè ni ma: «Ni G o GALAGI a gàa alena ma Zeeluzal me, nà zala a ula b .» ⁹ Masagi ni ma: «Li, ziil igi è .» A esal me liini Gee el n.

¹⁰ K ai ma miná, é keelaiti te eni Izelay le wolo-daiti p ma, é ti ma: «Si gi zu wa pu u f wooi m nina la, wa ma: «A esal me a ga masagi Gee el n.» ¹¹ Nu unfeleg i (200) niiti A esal me ti lolini, ti ze e Zeeluzal me, ti il polu ladalai zu, ti la ni faa n p kw ná-kisi i zu. ¹² K ai ma zala ai ulazu, é nu le eni Gilo taazu ga ti Gilo nui Ayit f le loli, é ni ga Davide ná-t n bo nui. Woyai z b i wola w l ni,

ta nu us i ni liizu ga m in a A esal me olu.

Davide ela vai

¹³ Nui ta aani, é Davide ma: «Izelay le nuiti ti aa otega A esal me ma.» ¹⁴ Davide ni ná-boti nuiti ma, niiti kpein ti ni koba Zeeluzal me: «À wuze e, ade ela, maz l ade ula ele ele kili ge la ná A esal me ya. À suvil , wo li, ni naa laade, to a zuvil zu ga é zeeli ade ma, é faa u ga adeye, ta é l taazu ga bo a z kp i, é a nuiti paa.» ¹⁵ Masagi ná-boti nuiti ti ni ma: «Masagi, nii n p è devezu, gá è yeema.»

¹⁶ Masagi ta ná-p l ye ei p ti il ni a, ti ela, k l é anza puug y ni ná, niiti ti la vuluni ga z iti k ele, ga ti a w l koi ma. ¹⁷ Masagi ulazu taai a ta nu us iti p , ti lago loni p l aa elagi oba . ¹⁸ Ná-boti nuiti kpein ti ni le esu koba, ta t i mak nuiti niiti ti ni ga Kel te nuiti ta Peel te nuiti, naa Gate nu und zitaiti (600) ba, niiti ti ze eni Gate, ti il masagi olu, ti a lo tu .

¹⁹ Masagi ni Gate nui Itayi ma: «Lee vaa zu a alaa è il su gi olu? Gale ma, è li, è y masa niin i oba, maz l a ga w n , ti è ulaai a-yooi a. ²⁰ È aa p b su la d oozani, nà è il su ale m n ma za gi olu? Gè la d v l kw mini a gè liizu ná. Gale ma, è li wa è- lointi. G o GALAGI zoo é nu lai ta woo iladai è .» ²¹ Itayi masagi woo aa oteni, é ma: «Gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, ta a alaa ma i è vulua, ga n p màli ii masagi è liizu ná, nà è olu, saai zu aa z nvui zu.» ²² Davide

goo aa oteni, é ma: «Naa ag . Le ena mu elela .» Gate nui Itayi le eni elela ta ná-nu us iti p , é ta- l ye eiti ba. ²³ B b i le esu , nu us iti p ti ni w l zu. Masagi Seedel n tugi ud ni, ta polu nuiti p . Ti te ebai zu elei zoni.

Davide woo ila boti nuiti
z fai Zeeluzal me

²⁴ Zala a ula nuiti Sad ke ta A iataal alaa ti ni ná, ta Leevi nui niiti ti ni GALA ná-minaze e kesui ze ezu. Naati ti minaze e kesui laani zoi ma, ey su nu us i p ge e ga ula taai a.

²⁵ Masagi ni Sad ke ma: «Gale ma ga GALA ná-minaze e kesui taazu. Ni G o GALAGI a p é faa b , to a a ga ze olu, é va bu gè ná-minaze e kesui a, ta seizu . ²⁶ K l ni a na mà: «Ziima nu la m ga e,» naazu é sò elei é p la.» ²⁷ Masagi ni zala a

ula nui Sad ke ma olu: «Da woza aazu? Gale ma, é li taazu ziil igi zu, wo-loun feleg iti ti wo maaza, è-loin Ayimaase, ta A iataal ná-doin Zonatan.

²⁸ N un nà maa ungi wosu zu te ebai zu, zi maale esu oba , ey sugè wo-laa eela z l .» ²⁹ Sad ke ta A iataal ti aleni ma ga GALA ná-minaze e kesui Zeeluzal me, ti y ná.

³⁰ Davide ni Wolive izei l zu, é a w l , é se ei ai n ungi ma, é ni zi zu ga k a akai. Z iti p ti ni polu, ti se eiti p ni t ungitima alaa, ti al ga w l a. ³¹ Ti aani, ti Davide ma: «Ayit f le a woya gili nuiti saama, niiti ti A esal me olu.» Davide ni ma: «Ee, G o GALAGI, Ayit f le ná-t n gooitisu aka ula.»

³² Davide zeel'ai ma gize unma , nu n k su ná GALA bu, Aaleke nui Ĝusayi ulani ga polu elei, k ba ze ei aliai ga, fufiligi n ungi ma. ³³ Davide ni ma: «Ni a il na pòlu, a zu ga kàs .

³⁴ K l ni a alena ma taazu, è A esal me ma: «Ee, masagi, nà ga a-woti nui, gè botii a è- ey su za zeeli, niizu niina a a gè botii zu è ,» naazu a zoo è pele esa b Ayit f le ná-t n gooiti tu . ³⁵ Zala a ula nuiti Sad ke ta A iataal ta zu è a. Nii n p a m nina masagi ná-p l i wu, a li, è bo ti ma.

³⁶ Ti-loun feleg iti ta ná, Sad ke ná-doun zunui Ayi-maase ta A iataal ná-doun zunui Zonatan. Wooi n p wo m nisu, naati ka wa vali ti ma, ti a, ti bo mà.»

³⁷ Davide b lai Ĝusayi aleni ma naazu taazu, si gi zu A esal me ni l zu la Zeeluzal me.

16

Davide ta Mefi aale ná-boti nui Si a

¹ Davide lago le eni n gize unma a, é Mefi aale ná-boti nui Si a a, é aazu daa omisu ga soovale feleg ti maa iliai ta ti as iliai ga ulu unfeleg (200), ta leez n v uun ungila (100), naa gulu waa ungila (100) kili ba, ta k l woole ila d i zu. ² Masagi gaaza ani, é ma: «Lee a è p è k ga nii p ?» Si a goo aa oteni, é ma: «Soovalegiti ta ga masagi ná-p l ye ei n n , ti a ze ti ma, ului ta gulu waaiti ti ga n gi buze e niin giti b ,d i ga kp le i naati b ,ta l te ebai zu.» ³ Masagi ni ma olu: «Mini a mu a- alam in ná-doun zunui ná?» Si a masagi woo aa oteni, é ma: «Z g Zeeluzal me,

maz l é a zu ma: «Izelay le
l ye ei a k ná-masadai ve zèa niina.» »
4 Masagi ni Si a ma naazu: «Ni zekana é la, nii p
é ga Mefi aale n n , gè ti p fea è ya.» Si a ni
ma: «Nà n k su è wu. Da-vaa i zoo
é y bà, màli ii.»

Simeyi Davide voovoo vai

5 Masagi Davide zeelias ma Ba ulime, zunui ta ulani
taa goi naa zu, é ga Sayile ná-p l ye ei wu nui ta.
Zunui naa laaseigi ni ga Simeyi, é ga Geela ná-
doun zunui. É ni aazu ga Davide voovoo, 6 é a
k tuiti pili Davide ta ná-boti nuiti ma, an ni
nu us iti ta sala usuiti ti akuni naa ma, k zu
elei ta zeezazu elei. 7 Simeyi ni woo ulazu,
é a Davide voovo, é a ma: «Le e, le e, nu
aa nui, nu akai! 8 G o GALAGI Sayile ná-
p l ye ei ma amai laa è unma, Sayile nii è masadai
zu potogi zu. G o GALAGI masadai ula è
ya, é fe è-loin A esal me ya. W l a a za, è
maaw in ai, e elei soloogai la è ma, maz l
a ga nu aa nui.»

9 Názu a Seluya ná-doun zunui A isayi ni la
masagi ma: «Lee vaa zu nu a gil oomai nii y ná, é
a màli ii masagi voovo? Va bu gè li, gè n ungi le e
ba.» 10 Masagi goo aa oteni, é ma: «W n i a
naa zu ga leeni, Seluya ná-doun zunuiti? Maz l
ni G o GALAGI a k ai ma é fòovo, a a
zelilo ma?» 11 Naa oluma Davide ni A isayi ta ná-
boti nuiti p ma: «Ni dòn zunui nii gè s l gai
nà i, naa a zu é pàa, B nzam n nui
nii la k a, é a le e naa a aa? À z ná d in,
é foovooi loo, maz l G o GALAGI a é boga

ma. ¹² Tanisu Ġ o GALAGI a nà-maan i
t su, é za voovooi lati ga tuyai.»

¹³ Davide ta ná-nuiti ti ni liizu n , Simeyi alaa
ni zi zu Davide oba gize akama ,
é a foovooi loo, ta é a k tui ta fufiligiti pili.

¹⁴ Gaa elagi, masagi ta polu nuiti ti zeelini, ti wola
l ai. Miná a ti loo oni ná.

A esal me zeeli vai Zeeluzal me

¹⁵ A esal meta Izelay le nu us itip til ni
Zeeluzal me, Ayit f le ni ba. ¹⁶ Si gi zu Da-
vide b lai Aaleke nui Ġusayi zeelini la A esal me
oba , é ni ma: «Masagi l bi eke, é
l bi eke faan!» ¹⁷ A esal me ni Ġusayi ma:
«Da-woo iladai p kana, é il è-w lai
a? To a ale, è la il ni polu?» ¹⁸ Ġusayi
goo aa oteni, é ma: «Ba, nui nii Ġ o
GALAGI ta nu us i niiti, naa k nuiti
p ba, ti yiimaze eai la, naa a gè il su polu, gè
y koba. ¹⁹ T un v l , nui ma zii p t i nà a
botii b . B lai ná-doun zunui la ga e aa?
Delei n gè a la ga è- ná-boti nui, zen
ana gè botii zu la è .»

²⁰ A esal me ni Ayit f le ma: «À a
t n gi wo ma. Ada k ale?» ²¹ Ayit f le
goo aa oteni, é ma: «Li, è la ga è- an-
zaiti, niiti ti la vuluni ga z iti k ele, é ti y gai
masa p l i wu, ga ti a mak . Izelay le p ka
kw naazu ga è l a è- zu, naazu niiti
p ti è olu, ta z b z l .» ²² Ti se e otai
loni A esal me , doo o bosu ná t ai
p l i maazu, miná a é laani ná ga k anzaiti,
niiti ti la vuluni ga z iti k ele, Izelay le nuiti p
gaazu.

²³ Naama zi gi zu ku ni Ayit f le ná-t n gooit p ba, e nu a GALA i aaza a, zekana ná-t n gooit p ti ni la Davide ta A esal me alaa b .

17

Gusayi Ayit f le ná-t n gooi maa aali vai
¹ Ayit f le ni A esal me ma: «Be gè yeelo nu waapuug maazu feleg (12 000) a, gè il Davide olu za idii n . ² Nà zeelizu ma si gi zu kp l ai la, z b la m zea. Nà faa zupui ilisu p b . Niiti kpein ti polu, naati ti iz , gè masagi ila n aa. ³ Naa oluma gè ale ma ga nu us iti p . Maz l ni zunui naa a zaana, nii è gaizi zu, nu us iti p ta ale ma è . Ti ze i ziil igi zu.» ⁴ Naama wooi zolooni A esal me ta Izelay le nu wolaiti p ma.

⁵ A esal me ni ma: «Aaleke nui Gusayi loli d , ade t alaa goom ni.» ⁶ Gusayi l ai ma A esal me b , A esal me gaaza ani, é ma: «W l nii a Ayit f le boga, gi naa , nii é bogai, aa igi ta ili ka è ?» ⁷ Gusayi A esal me woo aa oteni, é ma: «Niima gelei zu, Ayit f le ná-t n gooi la ani.» ⁸ Gusayi ni ma: «È-è- w s ta ná-nuiti! Taga z b su zala usuiti, ti vil e zulu ui, nii ma yi oi ulaai zea d i zu. È- a ga k nui, é la aazu kpidi i zu nu us iti saama. ⁹ De zu ani, to a l ua k tu ye ei ta zu, aa ad ta ili. Nit a zeina ga a- nui tanigaa ti zaana ti ya, ma wooi ga m ni é wo ga: «A esal me ná-nuiti ti loa bu.» ¹⁰ Naazu, an z b su zala usui, niiti zala yii ti oozu, naati p

ta i te ei zu. Maz l Izelay le p ge
 kw ga è- a ga k ulu a wolai, ta
 k nu wolaiti ta ba. ¹¹ Nà p ga Izelay le
 nuiti p ti aal ba è oba, é l zeï Dan, é
 zeeli Beel-See a, a- b i a m in e
 kpolo i laa ma a aegi. Da i è lo
 ti lu k zu . ¹² Ada zeelizu Davide ma
 ad ta, d uai ná, ade loo ma, e elei
 n ai a a la zoi ma. T -o, ná-si poluiti-
 yo, tan p ge la ula ade ya. ¹³ Ni a l una
 taai ta zu, Izelay le nuiti p ta a ga galuiti, ade taai
 naa m n p tugi zu, é koba , ey su k tu ila
 kpalaa ge mina m ná.»

¹⁴ A esal me ta Izelay le nuiti p ti ni
 ma: «Aaleke nui Gúsayi ná-t n gi viz g , é le e
 Ayit f len n i a.» Maz l G o GALAGI
 deveni ga é Ayit f le ná-t n pag iloo bu, nii a k
 é a ga maan i A esal me ma.

Davide Zulud n ud vai

¹⁵ Gúsayi liini zala a ula nuiti Sad ke ta A iataal
 b , é Ayit f le ná-t n gooi laazeeli ti ma, ta
 nii t i é bogai A esal me ta Izelay le nu
 wolaiti p ma. ¹⁶ É ni ti ma olu: «À nu le e fala
 Davide ma, é bo ma ga, é mina i za te ebai zu zi
 maale esu oba , k l é Zulud n ud ,
 é li poun, nii a k ti mina za ta ná-si poluiti.»

¹⁷ Zonatan ta Ayimaase ti ni En-L g le, boti
 anzanui gila ge ni liizu, é a keela wooi wo ti ma,
 nii maan ni ga ti li, ti bo Davide ma. Maz l ti
 maa la ni n ni ga ti l taazu , naa a a k
 nu mina ti a. ¹⁸ K l zunu loungo ila ge ti aani,
 é li, é bo A esal me ma. Keela feleg iti ti liini ga
 gaazuvil , ti liini, ti l Ba ulime zunui ta ná-p l

wu. Zi ye e ni ná-koizu , til uni ze ei naa zu. ¹⁹P l deei se e wolai ze eni, é p ze ei la, é ani ae zi ai uuni ma, nu n p ge la ena gaa a ga ani a ná.

²⁰A esal me ná-keelaiti ti aani anzanui naa b , ti ma: «Mini a Ayimaase ta Zonatan ti ná?» Anzanui ti woo aa oteni, é ma: «Ti zi i ud a.» Ti naati gaizi ni, k l ti la ni Ayimaase ta Zonatan aani. Ti aleni ma Zeeluzal me.

²¹Ti liai ma, Ayimaase ta Zonatan ti ulani zi ye ei zu, ti li, ti keela wooi wo Davide ma. Ti Ayit f le ná-t n gooi laazeelini Davide ma, nii é boni daal ma. Naa oluma ti ni ma: «À wuze e, wo zi i ud ga suvil .» ²²Davide ta nui niiti kpein ti ni polu, ti Zulud n ud ni. Geelaalaosu kaani ga ti p ti le ega.

²³Ayit f le kaai ma ga ná-t n gooi la zoni, é l ni ná-soovalegi ma, é li ná-taazu. Kpegai ma ga vali ná-p l wu nuiti ma, é z l ni, é za, ti maa ulu k ná-kabai zu.

Davide zeeli vai Ma anayime

²⁴Davide zeelini Ma anayime. A esal me ta Izelay le nuiti p ti Zulud n ud ni.

²⁵A esal me Amasa ni ga ná-k ulu ai, Zoa e otogi zu. Amasa t na ge ni ga Izelay le zunui ta ná-doun zunu, nii daa ni ga Yitela. Amasa dee laa ni ga A igayile, Na ase ná-doun anzanui, nii é ni ga Zoa e dee Seluya baazeelai. ²⁶Izelay le nuiti ta A esal me ti ta- la ai uuni Galaade yooi zu.

²⁷Davide zeelilai ma Ma anayime, zunui tanigaa ti daa omini: Na ase ná-doun zunui S i, é ga La a nui, Am n nuiti ta-laa wolai, ta Lode aal nui

Amiy le ná-doun zunui Makiil, naa Baalezilayi a, L g lime nui Galaade yooi zu. ²⁸ Zunui niiti ti aani ga daama aniiti, ta ani akaiti, ta di iiti, ti a ga moloi nii é ga eleegi ta w lezege, ti a ga ulu vuk i, ta ani ae eegaiti, ti a ga t aazagiti ta ma l l gi. ²⁹ Ti aani m n ga k in gul i, ta nik iimi i ma wul i, naa folomazegi a, ta baalagiti. Ti naati p feeni Davide ta ná-nu us iti zea, nii a k ti laami, maz l ti ni zu ma: «Numai niiti ti l a ga si i ti boga te ebai zu, pului ta kp le w in ana ti ma.»

18

A esal me ná-k b i loo vai bu
¹ Davide k nuiti gaaluni, niiti ti ni polu. É nu waagilagila kundi iiti ta nu ungilagila kundi iiti seini ti unda. ² Davide k b i aa w ni su sa a, é ma m ungi ve Zoa e ya, é felesi i ve Zoa ek loin A isayi ya, Seluya ná-doun zunui, é sa asi i ve Gate nui Itayi ya. É z ba é t i to a il su ti olu k zu .
³ K l k nuiti ti ni ma: «Kpele-o, è la il su gi olu! Maz l ni gá elana, é la a ga faa iin gi zili nuiti gaazu, an alaa gi ilazu p ka zaazu, ti la naa a ga faa iin. K l a ila, è e nu waa-puug (10 000) gi zaama. É ula naa olu alaa, fiz g ga è y taazu , è a kp bai le e gi ma.»
⁴ Masagi ni ti ma: «Nà naa zu, nii pagai wo aazu.» Masagi loni taa zi ida oba , si gi zu k b i ni ulazu la, nu ungilagilagiti ta nu waagilagilagiti. ⁵ Masagi devei veeni nu sa ag i niiti zea, Zoa e, A isayi, ta Itayi, é ti ma: «Nà wo

maan n zu, à mina faa u ga zunu loungoi
A esal me.» B b ip ge masagi woom nini, é a
devei naa ve k b i ma undi iiti zea, é il
A esal me a.

⁶K b il nid i a ga ti Izelay le
nuiti daa omi ga k i. Tik il ni ga, Efelayime
l i zu. ⁷Davide ná-k gi v nini Izelay le
gelei ma ga gola, nu waa uufeleg (20 000) a ti
paani Izelay le a. ⁸K nuiti ti vazani ma zou
l gi naa zu. Naama voloi nui liegi é zaani d i
zu, naa m inni, é le e niiti ba, bo az kp iti aani.

Zoa e A esal me aa vai

⁹A esal me w l ni, é a Davide ná-
nuiti kakala. É iz ni ná-soovale fuului ma, naa li,
é l s ne gulu wola ta ma v i zu. A esal me
n ungi atani gulu ekegiti z zu , é y ni
z l ni gee l gi ta zoi y zu , ná-
soovale fuului ula bu, é a li. ¹⁰K nui ila ge
kaani, é li, é bo Zoa e ma. É ma: «Gè A esal me
aa z l ni s ne gului a.» ¹¹Zoa e ni
ma: «È kaa ! Leeni vaa zu è la paani ná n ? Nà
la wali ae puug ve è ya ta saama ili gila.» ¹²K l
k nui goo aa oteni, é ma: «Ba-o,
an ni wali ae waagila (1 000) ka a la k , è
fe zèa, gè la k a, gè a yeelo masagi ná-doun zunui ma,
maz l gi goom nini, é fali nii wo wo ma, a-o,
A isayi-yo, ta Itayi, é wo ma: «À dama ga nu n p
ge mina faa u ga zunu loungoi A esal me.»
¹³T v l ni gè ikulani z nvui zu, gè paa ná,
gè k e faa la ula su, masagi a la m ni n ,
maz l faa la a ga l u ba, a i
alaa è la ena màavaawo.» ¹⁴Zoa e ni ma:
«Gè la nà-ye e alai olo olosu è ma!» É kpaku

aazo a sa ag ze eni, é li, A esal me y nvui
su d z l ni gului a, é ti ad naayii a. ¹⁵ Zunu
loungo puug i niiti ti ni Zoa e ná-k
z laiti se ezu, naati ti akuni A esal me ma, ti
m ta a.

¹⁶ Zoa e pu ugi v ni ga ti loo ok i a. Ná-
k b i aleni ma, ti ze e Izelay le nuiti polu.

¹⁷ Ti A esal me ze eni, ti pili ze e oma ooza
golai ta zu, ti k tu zi i golai lo maazu. Názu Izelay le
nuiti s ge a li da.

¹⁸ A esal me ai ma vulua, é k tu ila
kpad ni Masagi Ná-P tugi zu ga iz sui, maz l
é ni zu ma: «Zunu loun la b ,
nii t i a y ba ey su .» É t i
daaseigi v ni iz su tui naa a, zaa aza daa
a ga «A esal me ná- iz su tui.»

Davide A esal me zaa vai m ni fai

¹⁹ Sad ke ná-doun zunui Ayimaase ni Zoa e
ma: «Va bu, gè li, gè niima woo niin ag i laazeeli
masagi ma, ga G o GALAGI ná-gaamai vea zea, é
unm ga, é kula sili nuiti zea.» ²⁰ Zoa e ni ma:

«È la zooga zu ga woo niin ag laazeeli
nu za, a zoo zu la yee ili, k l za è la
zooga liizu niima wooi wosu, maz l masagi ná-
doun zunui zaa .» ²¹ Zoa e ni Etiy pi zunui

gila ma: «Nii è kaai, li, è naa wo masagi ma.» Zunui
naa n k ni Zoa e wu, é wuze e, é li ga

kpiz i. ²² Sad ke ná-doun zunui Ayimaase kp i
ze eni olu, é Zoa e ma: «Nii a ulana su,
naa ula su! K l e bà, gè iz Etiy pi zunui

olu.» Zoa e goo aa oteni, é ma: «Lee iz
a è p è bo, b ? Da-undaan n p ge la nii
ala woo laazeeli vai zu.» ²³ Ayimaase ni ma

olu: «Nii a ulana su, naa ula su! K l nà p gè iz .» Zoa e a ma niina: «Biz na mu.» Ayimaase iz ni, é li ga Zulud n man m izu ele, é le e Etiy pi zunui a.

²⁴ Davide ni zeini taai ma zi ida oozu elei. Taai maa nui l ni si igi a, é w l zeemaalegi zu, é zunu ila ka, é a a ga kpiz i.

²⁵ Taai maa nui woo ulani, é daazeeli masagi ma. Masagi ni ma: «Ni t ila be, to a aazu ga woo niina ag .» Zunui naa ni maa u azu ga kpiz i.

²⁶ Taai maa nui w l ni m n , é zunu ili ka, é a a ga iza, é woo ulani si ida mak

nui ma, é ma: «W l zunu ili ba, é aazu ga iza t ila.» Masagi ni ma: «T alaa to a aazu ga woo niin ag .» ²⁷ Taai maa

nui ni ma: «Nà kaazu ga ma m ungi iz ele e Sad ke ná-doun zunui Ayimaase.» Masagi ma: «Nu ag e, to a aazu ga woo niin ag a.»

²⁸ Ayimaase maa u ani masagi a, é ma: «Fai p ka zi zu ga pag !» É n k ni masagi wu, é

ma: «Mamagi a G o GALAGI , a-GALAGI, nii é va bu, è v ni naati ma, niiti ti a wuze eni màli ii masagi laal ma.» ²⁹ Masagi gaaza ani, é

ma: «Zunu loungoi A esal me d g faa la ba?» Ayimaase goo aa oteni, é ma: «Si gi zu Zoa e a tè esu la è b ga boti nui ta ili ma, gè a nuiti kaazu, ti a wola

unga wuulee, k l gè la kw lee ma vaa wuulee be.»

³⁰ Masagi ni ma: «Zi su, è lo .» Ayimaase zi ni su, é a maa ungi wo.

³¹ Etiy pi zunui unkulani názu , é ma: «Woo niin ag a gè aazu daazeelizu màli ii masagi ma, maz l G o GALAGI a- aamai vea è

ya, é è un m ga, é è ula è zili nuiti zea.» ³² Masagi gaaza ani, é ma: «Zunu loungoi A esal me d g faa la ba?» Etiy pi zunui goo aa oteni, é ma: «Nii seeliai zunu loungoi naa ma, é zeeli faan màli ii masagi zili nuiti ma, ta niiti ti wuze ezu daal ma.»

19

Davide ná-doun zunui zaa w l i

¹ Masagi l ni ziima naazu, é l zu ga w l a p l aa oozagi wusi ida , é a ma: «Ee, dòn zunui, A esal me, dòn zunui! Ee, dòn zunui, A esal me! Ni r un gè zaani n è- otogi zu! Ee, A esal me, dòn zunui, dòn zunui!»

² Ti liini, ti Zoa e ma: «Masagi a w l zu, é a maaw in A esal me ná-faa zu.»

³ Naama voloi ma v nifaamai ma oozun i la-tini ga saa w l i nu us i p b , maz l ti m nini ga masagi aazu ili ná-doun zunui zaa vai zu. ⁴ Ma volo ilagi n , k nuiti p ti l ni taazu ga d ui, e k nuiti ti elaii k i a, ti a unfe. ⁵ Masagi se ei ni aazu, é a n ma: «Ee, dòn zunui A esal me! Ee, A esal me dòn zunui, dòn zunui!»

⁶ Zoa e l ni p b p l i wu, é ma: «È unfegi yei a za ga a- nuiti, niiti ti wo-y nvuiti kizoga, a-o, è-loun zunuiti ta è-loun anzanuiti-yo, naa è-anzaiti p ba. ⁷ Niiti ti è w inze ezu, naati ka è ti n zu , è naati w inze e, niiti ti è n zu . È d a za ga a- b i ma undi iiti ta a- nu- iti, naati z nvui la ga ani n p è aazu. Gè kw ga niina ga ni A esal me y ni vulua, gi p gi za, naa a la

n è .⁸ Wuze e niina, è ula mu, è a-
 nuiti p ga i d wooiti. Maz l
 gè onaa G o GALAGI ma ga ni è la ulani, nu
 n p ge la y ga è a za idii. Naa a u è ma,
 é le e maan i p ba, niiti ti zeeliaz è ma, é zo
 a-loungo zi su ma, é zeeli za ma.»⁹ Masagi ulani
 naazu, é ze si ida . Ti daazeelini k nuiti
 p ma ga masagi anu, é zeini si ida . Ti p ti
 aal ni ba koba.

Davide ale ma vai Zeeluzal me

A esal me ná-k nuiti ti elani, s ge
 li ná-p l wu. ¹⁰ Izelay le l ye ei p bu
 nuiti ti ni zu ma: «Masagi a
 é ade unm ga ade zili nuiti ma, ma un ge da ma
 ga, t a é ade unm ga Filiseti nuiti ma. K l
 niizu A esal me maa ele ma, é elaa, é ula zoi
 a. ¹¹ A esal me nii ade gul i ziaa ma, ga é
 ga ada-masagi, naa zaa k i zu. Leeni a mu wo
 maa unsu, Davide loli fai zu, é a ze i olu ga
 masagi?»

¹² Nii é ni wosu Izelay le yooi zu ná p , Davide
 m nini, é woole e ga ti bo zala a ula nuiti ma,
 Sad ke ta A iataal, ti ti ma: «À li, wo Zuda
 wolodai ma undi iiti ma: «Lee vaa zu wo zu ga
 gaa ela wo aa vai zu ga masagi seizu ? ¹³ Wa ga
 masagi k lointi, wo ga zii ila, ta ama
 ila. Leeni vaa zu mu wa ga nu aa ela wo aa
 vai zu ga masagi?» ¹⁴ À Amasa ma: «Da ga zii ila, ta
 ama ila. GALA ge sò ná-zii aawanai p su, ni gè la è
 ni ga k ulu ai Zoa e otogi zu.» ¹⁵ Naa
 maa ele ma, Davide Zuda nuiti p kigi aa oteni
 ma e nu ila n . Ti ni masagi ma
 naazu: «Gale ma, è a, wa a-woti nuiti.»

Davide Simeyi maavaay fai

¹⁶ Masagi aleni ma olu, é zeeli Zulud n laa . Zuda nuiti p ti liini ga kpiz i Gilegale, ga ti masagi laa omi, é zi i le e. ¹⁷ Geela ná-doun zunui Simeyi, B nzam n nui nii é ni ga Ba ulime nui, naa il ni Zuda nuiti polu, ti li masagi laa omisu. ¹⁸ Ta B nzam n nu waagila (1 000) ka ti liini. Sayile ná-p l ye ei wu boti nui Si a liini alaa, ta ná-doun zunu puug maazu l lug iti (15), naa ná-boti nu uufeleg (20) a. Ti p ti yeini ga gaazuvil i Zulud n laa masagi laa omisu. ¹⁹ Naama zi su, bebei a zi i le e ga masagi ná-p l ye ei, ta é naa , nii n ai masagi . Masagi Zulud n le egai ma, Geela ná-doun zunui Simeyi looni masagi wu, ²⁰ é ma: «Màli ii masagi mina sò ga nà-faa aazagi, é mina iz su ga foloi é ni ulazu la Zeeluzal me a, gè faa u ni la, é a naa mak yii ma. ²¹ Maz l r i gè ga a-woti nui, gè su w ga gè koto , nà a gè ga nu m ungi Zoz fe mavofodaiti saama, gè a, gè màli ii masagi laa omi.»

²² Seluya ná-doun zunui A isayi ni ma naazu: «Simeyi maa la n ni, é a za aa? T igi é masagi voovoai, nii G o GALAGI gul i ziaai ma?» ²³ Davide goo aa oteni, é ma: «Lee a é ade y zu, Seluya ná-doun zunuiti, wa-o, nà-o? Wo liizu zu ga sìli nuiti k ele. Za a n i ga ku, nii nu a Izelay le nui ta aa ma? Ladalai la zèa ga aa ga nà masadai zu d Izelay le unda?» ²⁴ Masagi latini Simeyi ma, é onani b , é ma: «È la zaa.»

Mefi aale woozu ula fai Davide

²⁵ Sayile ná-doun loin Mefi aale alaa ge liini masagi laa omisu. É l ze i naa ula voloi ma Zeeluzal me a, é zeeli naa ale ma voloi ma, Mefi aale la ni aa aani k iti ma, é la l i woni, é la ná-se eiti gbani alaa. ²⁶ Seeliai ma masagi b , naa gaaza ani, é ma: «Mefi aale, leeni vaa zu è la il ni pòlu?»

²⁷ É masagi woo aa oteni, é ma: «Ee, màli ii masagi, nà-boti nui a é yàavaai, ni naa laade, gè ni ma: «Nà nà-soovalegi ele t zu, gè ze i k ma, gè il masagi olu, maz l nà ga maal f nu.» ²⁸ K l nà-boti nui aa è b , é z i mà. K l màli ii masagi, a ga e GALA ná-geezu eelai. Nii n p soloogai è aazu, naa . ²⁹ K wola Sayile ná-p l ye ei wu nui tan p ge la a ani ili maa unsu è ya k ni saai, k l an naa e, è yeezei r un bu, gè naati saama, niiti ti daami wosu a-la alii a. Zobogi gele a é b ga gè kp ba ili fali màli ii masagi ma?»

³⁰ Masagi goo aa oteni, é ma: «Da-zu ula m inm ingi y ná kana, gè deve ga wo Sayile ná-zooiti gaa w a, wa Si a.»

³¹ Mefi aale ni masagi ma: «Si a ti p se e v l . T i n màli ii masagi alesu ma ga ag , naa a gè a p .»

Davide Baalezilayi m in vee vai

³² Galaade nui Baalezilayi alaa ze eni L g lime, é a masagi uuzu ga pele Zulud n zi la , ta é vali naa ma zi la . ³³ Kona uul sa a (80) wola l ni de. T a é ni masagi d ma vai p gaa ulazu ba, naa ai ma Ma anayime, t ze i é ni ga kp t nu wola. ³⁴ Masagi ni

Baalezilayi ma: «Dil pòlu, de zi i ud , de li Zeeluzal me, nà è d ma vai p gaa ula ba p b .»

³⁵ K l Baalezilayi goo aa oteni, é ma: «Sii ma onagi y ga oluzu ga dieleg , gè il su è olu, de li Zeeluzal me? ³⁶ Kona uul sa a (80) a é zèa, gè la m zoosu gè a ani ag i ta ani i y zu ula. N i gè ga a-woti nui, gè la v l zoosu gè a naati ta-n i y zu ula, niiti gè ti miizu, ta niiti gè ti lezu. Gè la zoosu alaa gè a guye loo zunuiti ta guye loo anzanuiti goo aa ulaba a. Lee vaa zu nà li zu ga màli ii masagi unma as ? ³⁷ Nà Zulud n ud zu n , de lago li. Gè la ite kw lee vaa zu masagi a li m in veezu ani. ³⁸ Va bu, r i gè ga a-woti nui, gè ale ma nà-p l i wu, gè za nà-taazu, k ta dèe ta- abaiti koba. W l a-woti nui Kime ame a, to a y su è olu, nii n p è p è k b ga ma ag , naa b .» ³⁹ Masagi ni ma: «Zèe a bu, Kime ame il pòlu, nii n p è p , nà k b . Nii n p w in è ma, nà k è .»

⁴⁰ Es p ge Zulud n ud ai ma, masagi alaa kpud ai ma, é Baalezilayi n n ni ga daa ko-magai, é tuya loo b . Naa oluma Baalezilayi aleni ma ná-taazu. ⁴¹ Masagi liini ga Gilegale ele, Kime ame ni polu. Zuda b i p , ta Izelay le b ilazu p ge ni ná, si gi zu masagi ni Zulud n ud zu la.

Maa aalii l vai
Zuda ta Izelay le y zu

⁴² K l Izelay le nuiti ti maa u ani masagi a, ti ma: «Lee vaa zu gi- lointi Zuda nuiti ti

aai, ti è ze e d uzu, ti Zulud n ud ga e, a-o, a- l ye ei-yo, ta nu us i niiti p ti a è olu?»⁴³ Zuda nuiti ti ti woo aa oteni, ti ma: «Gá-o, masagi-yo, gi g é le e wo a. To a ale wo yii aawanazu naazu? Gi z l ka bogai masagi a aa? Baa veb ani gele a é fea gi ya?»⁴⁴ Izelay le nuiti ti ni ma: «Masagi a ga g n ná zeizu puu, é le e wo a, gi leve a Davide i ma, é le e wo a. To a ale mu, wo gi l lalazu ani? G i gi a ga nu m ungi, gi ma: <Ade a ga ada-masagi.> » K l Zuda nuiti ta-woo aa otegi yee aa aani, é le e Izelay le nuiti t n i a.

20

See a aka fai Davide laal ma

¹ Nu akai ta ni ná , daa ga See a, é ni ga B nzam n nui, Bikeli ná-doun zunui. É pu ugi v ni, é woo ula, é ma: «Faa la ade y zu ada Davide, ade la ni faa n p ma ada Izayi ná-doun zunui. Ad i de ga Izelay le nuiti, s p ge li ná-p l wu!»² Izelay le nui z iti p ti ze eni Davide a, ti il Bikeli ná-doun zunui See a olu. K ni Zuda nuiti n a ti y ni ta-masagi a, ti y ni polu, ti ze e Zulud n zi la , ey su ti zeeli Zeeluzal me.

³ Davide zeelilai ma masa p l i wu, é anza puug iti gaizi ni, niiti ti la vuluni ga z iti k ele, niiti é ti y ni ga ti a w l koi ma. É ti uuni p l ila bu, ná mak gai ga pag . É ni ti d ma vaiti p gaa ulazu ba, k l é la m ni laani ti oba p . Naati ti y ni p l laa ulugai wu ey su ti zaa voloi zeeli, ti ta-eteai zi e poanzaiti.

Zoa e Amasa aa vai

⁴ Masagi ni Amasa ma: «Gè folo sa ag vea è ya, è Zuda b i p toli b , wo a .»

⁵ Amasa masagi ná-devei laazeelini, k l kui le eni, nii masagi toni.

⁶ Davide ni A isayi ma: «Bikeli ná-doun zunui See a u a, é le e A esal me a niina. Liina mu, é lo masa mak k b i lu , wo il polu, é mina l uzu z l taa wolai ta zu, nii si igi ma, ade yee la zeelia ma ná.» ⁷ A isayi liini ga Zoa e ná-k b i, ta Kel te nuiti, naa Peel te geleiti ba, ta k ulu a iteiti. Ti ze eni Zeeluzal me, ti li Bikeli ná-doun zunui See a zosu .

⁸ Ti zeelii ma k tu wolai ma, nii é Ga a n, ti Amasa aani, é a a ga ti pelei. Zoa e saama iligi ta ilini ná-se ei maazu, bo a z kp i ni ma la agi zu, giliai saama iligi a. Si gi zu Zoa e ni maa u azu la Amasa a, bo ai looni.

⁹ Zoa e ni Amasa ma: «È d g ,k loun?» É Amasa l i zoni ga zeezai, é n n ga daa komagai. ¹⁰ Amasa la ni bo a z kp i aani ga pag , nii é ni Zoa e i a. Naa z ba é bo ai l kogi zu, é koozu z laiti pu zoi ma. Amasa zaani gaaman , Zoa e la m ni bo ai uuni ba, ná a fele. Naa oluma Zoa e ta k loin A isayi ti pele zoni, ti il Bikeli ná-doun zunui See a aizi vai ma.

¹¹ Zoa e ná-k nui gila ge ni loni Amasa ma oomai oba , é a ma: «Z iti kpein ti Zoa e ta Davide , naati ti il Zoa e olu.»

¹² Amasa maa k ni ma amai zu pele z i zu. K nui naa kaai ma ga k b i p ka aazu, ti a lo, é Amasa ma oomai ze eni pelei zu, é

da kpalagi ta zu, é se ei ma. ¹³ Poomai ze eai ma pelei zu, k nuiti p ti le eni, ti il Zoa e olu, Bikeli ná-doun zunui See a aizi vai ma.

See a ná-fai aa elasu

¹⁴ Ti Izelay le yooi ná p su iz ni, ti li ga A le-B te-Maaka ele. Beel nuiti p ti aal ni ba, ti il Zoa e olu. ¹⁵ Zoa e ta ná-k b i ti zeelini A le-B te-Maaka taai ma, ti sei k l su. Ti si igi loni taai laal ma, é zeeli taai ma zi igi ala. Nu us i niiti ti ni Zoa e olu, naati ti t zeini ga si igi wu ula, nii a k é a olo.

¹⁶ Anzanui ta ni ná, é ga ima nu, naa y ni taazu , é ain, é ma: «À woilo d ! À bo Zoa e ma, é soma é maa u a , nà p gè p .» ¹⁷ Zoa e maa u ani, anzanui ma: «Da a è ga Zoa e?» É ma: «Eyei, nà e.» Anzanui ma: «Woilo gò ma, r i gè ga a-woti nui.» Zoa e ma: «Gòilog .» ¹⁸ Anzanui ma: «M ungi ti ni zu ma: «À li, wo gaaza a bo A le, naama vai a aa ula ba.» ¹⁹ Gá naama nuiti saama, niiti ti yiil i ai, ta ti ga woo ila nuiti Izelay le. Da ma, un, a p è taai naa olo olo, nii é Izelay le ga taa iin gola! Lee vaa zu è p è G o GALAGI n n i olo olo?»

²⁰ Zoa e ni ma: «Naa li poun! Gè la aani taa olo olo faa ma, aa gè ani n p su olo olo.

²¹ Naama vaa laade. K l Efelayime ize yooi zu zunui ta a ná, daa ga See a, Bikeli ná-doun zunui e. Naa a é wuze eai masagi Davide laal ma. À t ila n ve zèa, gè maa ooza taai a.» Anzanui Zoa e ma: «Naa zolooga! Gá n ungi ili niina è ma si igi olu elei.»

²² Anzanui liini, é sei iti p ga imalai. Ti Bikeli ná-doun zunui See a n ungi le eni ba, ti pili Zoa e ma. Zoa e pu ugi v ni, s p ge vaza, ti ze e si igi ma, ti ale ma ta- l iti bu. Zoa e aleni ma masagi b Zeeluzal me.

Davide ná-boti nu wolaiti daaseigiti

²³ Zoa e ni Izelay le b iti p unda. Ye yada ná-doun zunui Benaya a é ni Kel te nuiti ta Peel te nuiti unda. ²⁴ Ad lame a é ni p l t wotiiti unda. Ayilude ná-doun zunui Z zafate ni ga s mak nui. ²⁵ Seva ni ga s nui, Sad ke ta A iataal ti ga zala a ula nuiti. ²⁶ Yayiil nui Iila ni alaa ga zala a ula nui Davide .

21

Kona sa ag ului loo vai

¹ Davide ná-si gi zu, pului looni, é k ga kona sa ag . Davide G o GALAGI aaza ani, naa goo aa ote, é ma: «Sayile maa ele e, ta ná-p l ye ei, é ga ama uu l ye ei, maz l é Ga a n nuiti paani. ² Masagi Ga a n nuiti tolini. Ti la ni ga Izelay le nu, k l Am l nuiti m taiti ge ni de. Izelay le nuiti ti minaze eni ti ga ti la naati pa, k l an naa e, Sayile ná-gaa aai é ni zea Izelay le nuiti ta Zuda nuiti b , é ni zu, é ti zuwu aale e. ³ Davide ni Ga a n nuiti ma: «Lee a nà k wo ? Lee a nà kula ga zala ai niima oto gba vai zu, nii a k wo tuya loo G o GALAGI ná-nu us iti b ?»

⁴ Ga a n nuiti ti goo aa oteni, ti ma: «Kp i é gi y zu gá Sayile ta ná-p l ye ei,

su la t a ga walii aa zanugi, gá l i alaa gá Izelay le nui tan p paa.» Masagi ni ti ma: «Lee a mu wo p gè k wo ?»⁵ Ti goo aa oteni, ti ma: «T i zunui nii a zu, é gi undaa ili, ta é gi zuwu aale e Izelay le yooi ná p su,⁶ gi d i a mavofodai zu zunu l fela a, gi ti z l gului a G o GALAGI aazu, Sayile nii G o GALAGI yiimaze eni la, naa ná-taazu Gi ea.» Masagi ni ma: «Nà ti l zu wo yeezu.»

⁷ Masagi Zonatan ná-doun zunui Mefi aale y ni ná, t ze i minaze egi a, ti k ni y zu ta Sayile ná-doun zunui Zonatan, G o GALAGI aazu.

⁸ K l masagi Aya ná-doun anzanui Lisepa ná-doun zunu feleg iti soni, niiti é ti z l ni Sayile , Aalem ni ta Mefi aale, ta Sayile ná-doun anzanui Meela e ná-doun zunu l lug iti, é ti z l ni Me la nui Baalezilayi ná-doun zunui Adeliy le .

⁹ É ti ve Ga a n nuiti zea, ti ti z l gize unma G o GALAGI aazu. Ti nu l fela p ti zaani ma. Ti zaani n é zoloo molo i nii daa ga w lezegi, naa le e volo m ungi ma.

¹⁰ Aya ná-doun anzanui Lisepa saa w l wo se ei ze eni, é p wu fasai ma, molo le e volo m ungi, ey su tonai u ti ma, é ni w niiti kp zu poomaiti ma foloi, é a d zuaiti kp kpidii.

¹¹ Ti liini, ti naa wo Davide ma, nii Aya ná-doun anzanui Lisepa k ni, Sayile anzai nii é la ni vuluni ga z iti k ele. ¹² Davide liini naazu, é Sayile ma aeiti ta ná-doun zunui Zonatan ma aeiti maavali Ya eese nuiti ma, Galaade yooi zu. Maz l naati ka ti ti-ma oomaiti se eni B te-San taa zaama , Filiseti nuiti ti ti z l ni ná, si gi zu ti v nini la Sayile ma Gile oa. ¹³ Ti ze eni miná ga Sayile ma aeiti

ta ná-doun zunui Zonatan ma aeiti, ti a ga tiye, ti kp z iti ba, ti z l ni. ¹⁴ Ti liini, ti Sayile ma aeiti ta Zonatan ma aeiti maa ulu Sayile k Kise ná-kabai zu, Seela, B nzam n yooi zu. Ti masagi ná-deveiti p daazeelini. Naa oluma GALA ge zoi maaw in aani.

K i niiti ti ni
Filiseti nuiti daal ma
(1D l S i 20:4-8)

¹⁵ K it zeini m n Filiseti nuiti ta Izelay le y zu. Davide ta ná-k nuiti ti liini, ti vala Filiseti nuiti ba. Davide l a ni de niina. ¹⁶ Lafa mavofodai zu nui nii daa ni ga Yise i-Ben de ni zu, é Davide aa. Bo a z kp niin i ni keela , kp in é ni zea, ma m ngi ni ga k lu igi, bu gi ga kilo sa ag ala. ¹⁷ K l Seluya ná-doun zunui A isayi aani, é Davide a, é Filiseti nui a. Davide ná-k nuiti ti ni ma naazu: «È la m il ga gi olu k zu , naa a a k Izelay le ná-lanboi mina za.»

¹⁸ K i ta ili su m n , Filiseti nuiti daal ma G e, Ġusa nui Si ekayi Safe aani, naa alaa ni ga Lafa mavofodai ta. ¹⁹ Naa olu k i ta ili su m n Filiseti nuiti daal ma G e, B teley me nui Yaalee-W legime ná-doun zunui Ele anan Gate nui G liate aani, nii ná-kp in ma wului w l ni, e se e v l nui ná-gba gului. ²⁰ K i ta ili su m n Gate, zunui ta ni ná, koozaai, zee e aiti ta k e aiti ti ga d zitad zita, ti p kp ga ga puufele maazu naani (24). É ni ga Lafa mavofodai ta t alaa. ²¹ É malimasak i le eni ga Izelay le nuiti, Davide k loin Simea ná-doun zunui Zonatan paani.

²² Lafa mavofoda naanig i niiti ti z l ni Gate, ti p
ti zaani Davide ta ná-k nuiti zeezu.

22

Davide ná-guyei
(Guyeiti 18)

¹ Davide niima wuyei looni Ġ o GALAGI ,
si gi zu naa unmi ni da, é kula sili nuiti kpein zeezu,
ma un ge la ma m ga Sayile. ² É ni ma:

«Ġ o GALAGI a ga nà-fasai, nà-si igi, ùnm
nui,

³ GALAGI nii é ga nà-fasai, gè l uzu ná,
nà-k z p gi, zobogi nii é kizosu,
nà-si i gaa oozagi, d uzu ,
kizo nui, nii é kizosu tosu nuiti ma.

⁴ Mamagi a Ġ o GALAGI !
Si gi zu gè tolini da, gè vieni, gè ula sili nuiti kpein zea.

⁵ Maz l saai ma lakpatakpagiti ti
màa leni,
é a màalua, e elei k tu i la, é faa
zu olo ologi zu.

⁶ G v alaazu aluiti ti veleveleni mà,
saai ná-tum iti ti tù , ti a màalua.

⁷ Nà-kidaa iligi zu, gè woo ulani Ġ o GALAGI ma,
gè woo ulani nà-GALAGI ma,
é y ni ná-masa p l i wu, é gòm ni,
nà-kpee wooi looni goizu.

⁸ Naazu, zoi alini, é iikpi,
gee l gi ma wuulaagiti ti alini,
ti iikpini ná-zii aawanai maa ele ma.

⁹ Duului a ulazu sokpaye eiti su,
abui nii é galai wosu, naa a ula daa ,

ga ti ilekai é a ala.

¹⁰ É gee l gi zi ni su, é yei,
tona iin gaa iligai k i wu.

¹¹ É l ni seelu in ma, é a o e,
é ula k l ma fiil i o egiti k ma.

¹² É maaveleveleni ga kpidii, é l u su,
fiil wolai ma idii zu, tona iin gaa iligai zu.

¹³ Wozakalagi, nii é ni tu ,
abulekaiti ti ni zosu ba.

¹⁴ G o GALAGI a zik zu gee l gi zu,
GALA nii é Anii-P -Unda, naa wooi a ulazu.

¹⁵ É m inti pilini ga é sili nuiti suvaza,
é mainmainti pilini, nii a k ti oluazo.

¹⁶ Kpolo i oma ulani k l ma,
eteai ma wuulaagiti maa kala,
ga G o GALAGI ná-kpaaza ai maa ele,
ta sokpaye eiti su viil i!

¹⁷ É yeemaaleni, é y geezu , é r un so,
é r n, é kùla zi wolaiti ga.

¹⁸ É kùlani sili nu wolai ya,
niiti ti w inze ezu, tama ti zu aai r un ba.

¹⁹ Ti wuze eni dàal ma nà-kidaa ili foloi,
k l G o GALAGI a é loni pòlu.

²⁰ É kùlani faa aagi zu,
é kùlani, maz l r b .

²¹ G o GALAGI vaani bu, é sò e elei nà-
telebodai la,

é k ni b , e elei zèeiti ade pelei la,

²² maz l gè G o GALAGI ná-peleiti sog ,
gè la maa oozani nà-GALAGI a, ga faa u
vaa maa ele.

²³ Gàazu a ná-t giti ba yeen p ,

gè la ze ezu ná-deveiti ba.

²⁴ Gè ni ga ziimai nui,

gè zoni ga gè mina faa aaza gola .

²⁵ G o GALAGI sàlani nà-telebo fai maa ele ma,
e elei n un adegai la t un gaazu.

²⁶ Z i é è ga woo ila nui, a naa
ga woo ila nui,

z i peelalazu la ba, peelalazu la è a naa letema.

²⁷ Z i adegai, a a- adedai l zu ga naa,
niiti ti ga yaava nuiti, a a- imalai l zu ga naati.

²⁸ Da maan nuiti kizosu,
a w l zu gaazul nuiti ba, è ti maayei.

²⁹ Da a è ga nà-wozakalagi, ee, G o GALAGI!
G o GALAGI a nà-kpidii zu kala.

³⁰ Ni a bà, nà ili sala usu ulugi zaama,
ni nà-GALAGI a bà, nà ili gè ud si igi maazu.

³¹ GALA ná-peleiti daazeeli ,
G o GALAGI laawooi ole .
GALA ka ga k z p gi naati kpein b , niiti ti
l uzu t un polu.

³² Maz l a é ga GALA, ni G o GALAGI
laade?

B a é ga fasai, ni gá-GALAGI laade?

³³ GALA ka é ga nà-si i gaa oozagi, nii zee aa aai,
é nà-pelei t ga pag .

³⁴ To a k iti k zu, e dopai iti,
é tò ada aa oozagiti.

³⁵ To a é màal l zu ga k vai,
kil gi é ga k lu igi kpili fai aai, zèeiti ta m in
ilisu ga naa.

³⁶ Unm gi è bosu ga ze, naa a é ga nà-k
z p gi,

a- baiti ta s b l zu.
 37 È-zaalai zu, nà zi zu valafala,
 k iti ti la liizu ga.

38 Nà il su sili nuiti polu, gè ti zu olo olo,
 gè la alega ma, ni gè la ti-ma zuwu aale eni.

39 Gè ti-ma zuwu aale eni, gè ti ali ga,
 ti la m wuze ea,
 ti loo k wu.

40 Da sàama ilizu ga z b i k vai ma,
 a sili nuiti toozu bu b .

41 Da sili nuiti kp zu tù ,
 nà w inze e nuiti kolo olo.

42 Ti kp ba nu aiziaa, ti la s l ni,
 ni ta G o GALAGI lolina, naa la ti woo aa otesu!

43 Nà ti zu ga zooi ma vufiligi,
 gè ti wolowolo, gè zi ti zu, e pele zu ala alai.

44 È kùla nà-nu us iti ta- aka fai laawu,
 è màk ga ga zii iligiti ta- undi ii.
 Nu us iti gè la ti w , naati ta botii zu b .

45 W inti ta aazu, ti a t su.
 Nà ti levena n feya, ti olo b gaaman .

46 W inti ta i te ei zu,
 ti zasu a ali, ta na ulaa ta-zi igi zu.

47 G o GALAGI a vulua! Mamagi a b , to a é
 ga nà-fasai!

Ès p ge nà-GALAGI maamus , nà-kizo fasai.

48 GALAGI é zobo feezu b , gè n n otokula,
 é ziiti kolozu b ,

49 a kùlazu sili nuiti zea.

Da sèizu w inze e nuiti unda,
 è kùla nu iti zea!

2 Samiy le 22:50

68

2 Samiy le 23:5

⁵⁰ Naa a é ba, nà è maamus zii iligiti saama, ee,

 G o GALAGI!

Nà guyei loo è-laaseigi l bi vaa ma.

⁵¹ G o GALAGI unm faa wolai a ná-masagi

To a woo iladai zu naa , nii gul

 adegai ziaai ma,

nii é ga Davide, ta mavofodai, ey su !»

23

Davide ná-woo aa elagiti

¹ Davide ná-woo aa elagiti kaa:

Davide wooi, Izayi ná-doun zunui,

tosu ba nu wolai wooi,

nii Zak e ná-GALAGI yiimaze eai la, é gul i ziaai

 ma,

Izelay le yiima wuye loo nui.

² G o GALAGI ná-Z nvui a ga màa ele,

 é daawooi ua dà.

³ Izelay le ná-GALAGI a,

Izelay le ná-fasai ni mà:

«Z i é masadai zu nuiti unda ga telebogi,

ta é k zu GALA gaazuluabai zu,

⁴ kula ga foloi, é ulazu sobui,

 é volozu geezu , tona iin ge la ná,

 ma zezei ta tonai ti a tufai n zoi ma.»

⁵ Nà-p l ye ei la ana aa GALA gaazu?

T zeí é o minaze e k b ,

 é gaa ula ba, é mak ga pag .

To a aazu ga nà-kizogi,

 é zìima vaiti daazeeli.

⁶ K l nu akaiti kpein k e aingiti ti
 ilisu ya,

t zeinu la ti ze ea ga yea aka.

⁷ Z i é p é ti ze e,

k ni é k lui aa kp in ma wului ze e,

ti ala abui zu ná n .»

Davide ná-k ulu a wolaiti daaseigiti

(1D l S i 11:10-47)

⁸ W l Davide ná-k ulu a wolaiti daaseig-
 iti ba: Ma m ungi ni ga Y s e-Basee te,
 Taakem n mavofodai, é ni ga k ulu a
 sa ag iti ta-lotu i. Daa ni alaa ga Esenee nui
 Adino. T a é nu und sa a (800) aani ma
 k laa ila su.

⁹ T un polumai ni ga Dodo ná-doun zunui
 Elezaal, A oa nui ta ná-doun loin. É ni
 k ulu a sa ag iti saama, niiti ti y ni Davide
 a, si gi zu ti malimasak i le eni la ga Filiseti
 nuiti, naati gaal ai ma ba k vai ma, naazu
 Izelay le b i a ula olu, ti a
 l u. ¹⁰ K l Elezaal loni kpaan, é y ni Filiseti
 nuiti paazu, zeei ata bo a z kp i a ga kp l i.
 Naama voloi G o GALAGI f nifaama wola veeni
 Izelay le ya, k b i maa u ani Elezaal a
 n ga ti poomaiti k ligiti se e.

¹¹ T un polumai ni ga Sama, Galaal nui Agee ná-
 doun zunui. Filiseti nuiti ti aal ni ba Leyi. T
 elei ta ni ná , Izelay le nuiti ti ni elazu
 Filiseti nuiti ba. ¹² K l Sama loni kpalagi zaama, é
 ná zo olu, é a Filiseti nuiti paa. G o GALAGI
 f nifaama wola veeni Izelay le ya.

¹³ Yeeta molo le ei l zeizu , k ulu a uusa ag iti (30) saama, nu sa ag yeini Davide oba Adulame ugi zu, si gi zu Filiseti gi gila ge ni aal zu la ba Lefayime tugi zu.

¹⁴ Davide ni názu ná-d u wosu , si gi zu Filiseti gi gila ge zeini la B teley me. ¹⁵ Ani w in ta Davide zoni n sa, é ma: «B a a a b ga B teley me taa loa ma aye ei zu i ta p , gè kp le?» ¹⁶ K ulu a sa ag iti ti l ni Filiseti la ai zu, ti zi i za a zi ye ei zu, é B teley me taa loa . Ti aani la, ti fe Davide ya, k l é la ni k ni, é a kp le. É feeni G o GALAGI , é pu ya zooi ma. ¹⁷ É ni ma: «G o GALAGI kizo nii ala vai vai ma! Kula e nà naama nuiti ma amai lezu, niiti ti ikulaai ti-y nvuiti su, ti li.» É l ni kp le vai a.

L ula faa wolai ana k ulu a wola sa ag i naati ti k ni.

¹⁸ Zoa e k loin A isayi, Seluya ná-doun zunui a é ni ga nu sa ag iti ta- undi ii. T a é nu unsa ag (300) aani ga ná-kp in. É l z l ni naazu nu sa ag iti saama.

¹⁹ T ulani ti sa ag zaama, é ga ta- undi ii, k l é la ni zeelini nu sa ag m ungiti su.

²⁰ Benaya u, Ye yada ná-doun zunui, é ni ga k ulu a wolai ta ná-dounloun, nii é ni ga Ka esey le nu, é l ula faa wolaiti k ni. Benaya u naa a é Moa e ulu a wola feleg aani. T a alaa, k l vuk i y ni uuzu foloi ta, é yeini zi ye ei oma , é zalai a. ²¹ T a m n é Ezipete nui ta aani, nii gola

maayikini, kp in zoni zea. Tukp n a é ni zoni Benaya u ya, é ili Ezipete nui naa ma, é naa ná-kp in ula zea, é paa la. ²² L ula faa wolaiti kana Benaya u k ni, Ye yada ná-doun zunui, é l wola z l ni k ulu a wola sa ag iligi niiti saama. ²³ É l biya wola z l ni nu uusa ag iti (30) p ba, k l é la ni zeelini nu sa ag m ungiti su. Davide seini t i mak zala usuiti unda.

²⁴ Niiti alaa ti ni nu uusa ag iti (30) saama: Zoa ek loin Azay le, B teley me nui Dodo ná-doun zunui Ele anan, ²⁵ Sama ta Elika, Gal de nu feleg iti, ²⁶ Peel te nui Geel se, Tekoa nui Ikeese ná-doun zunui lila, ²⁷ Anat te nui A iyez l, Gusa nui Me unayi, ²⁸ A oa nui Salemon, Net fa nui Ma alayi, ²⁹ Net fa nui Baana ná-doun zunui Geel e, Li ayi ná-doun zunui Itayi, Gi ea nui B nzam n yooi zu, ³⁰ Pilaton nui Benaya u, Na alee-Gaase nui Gidayi, ³¹ Ala a nui A i-Ale on, Baale ume nui Azemav te, ³² Saale on nui Elia a, Benee-Yas n, Zonatan, ³³ Galaal nui Sama, Alaal nui Salaal ná-doun zunui Ayiame, ³⁴ A asebayi ná-doun zunui Elifeel te, Maaka zunui ta dounloun ni de, Gilo nui Ayit f le ná-doun zunui Eliame, ³⁵ Kaalem le nui G selayi, Ala e nui Paalayi, ³⁶ S a nui Natan ná-doun zunui Yigeyale, Gade nui Bani, ³⁷ Am n nui Seel ke, Beel te nui Naalayi, nii é ni Seluya ná-doun zunui Zoa e ná-k z laiti se ezu, ³⁸ lila ta Gal e, Yeet l nu feleg iti, ³⁹ ta G te nui Ilii.

Ti p kp ga ni ga nu uusa a maazu l fela (37).

24

Davide Izelay le nuiti daaseigiti s vai

(1 D l S i 21:1-26)

¹ Yeeta Ğ o GALAGI yii aawanani m n Ize-
lay le nuiti ma, é Davide li ti laal ma ga, é Ize-
lay le ta Zuda nuiti daaseigiti s . ² Masagi ni
naazu ná-k ulu ai Zoa e ma, nii é ni koba:
«Le e Izelay le yooi ná p su, é zo Dan, é li Beel-
See a, nu us iti daaseigi z , nii a k gè ti-
lieg i w .» ³ Zoa e ni ma: «Da-ĜALAGI é ga
Ĝ o GALAGI, naa k é nu us i m in suga seizu
ungila (100), ta màli ii masagi ka ga aazu! K l
leeni e màli ii masagi p ga é naa ala vai
?»

⁴ K l masagi la ze eni wooi olu, nii é boni
Zoa e ta k b i ma undi iiti ma. Ti
il ni pelei ma ga ti li, ti Izelay le nuiti daaseigiti
s . ⁵ Ti Zulud n ud ni, ti u Al w l, taa
wolai yeezazu nii é Gade n m i zaama, Yaz l
oba . ⁶ Ti ze eni miná, ti li Galaade o i ma
ta Taatime-Ĝ desi yooi. Ti z su, ti li ga Dan-Yaan
ele ey su ti zeeli Sid n . ⁷ Ti zeelini Tiil taa wolai
zu si igi ma, naa olu ti liini Geeve ta Kanaan laa
wolaiti p su. Gaa elagi zu, ti zeeli Beel-See a,
Zuda yooi zu l kp ma nu yeezazu . ⁸ Uele
ana ti zooi ná p su iz ni la, alu taa uug folo
uufeleg (20) laawu, ti aleni ma Zeeluzal me.
⁹ Zoa e daasei s i ma oluvaawogi woni masagi
ma: Izelay le ni ga zunu waaund sa a (800 000),
niiti ta zoo liizu k ma, Zuda geleiti ti ni ga zunu
waaund lug (500 000).

¹⁰ Gaamago Davide gaa aani ga to a ga s ba nu,
maz l é nu us iti daaseigiti s ni. É ni

Ɔ o GALAGI ma: «Gè faa aaza gola a ga nii vai! Naa a é ba, Ɔ o GALAGI, sù-vaay ga nà-faa i kae, r i gè ga a-woti nui, maz l gè kw ni ga gè nii e imalala nu.»

¹¹ Davide wuze eai ma poluma zobui, Ɔ o GALAGI ni GALA goo wo nui Gade , nii é ni Davide oba, é ma: ¹² «Li, è Davide ma: «Ɔ o GALAGI wooi aa: Nà faa sa ag i niiti gila seizu è ma, yiimaze e ga gila, gè sei è ma.» » ¹³ Gade liini Davide b , é keela wooi wo ma, é ma: «Leeni a è p ga gè sei è ma: Kona d fela pului a-yooi zu? Baa alu sa ag é a iz è zili nuiti ba, ti wuze ezu è laal ma? Ni naa laade, f i a a-yooi zu folo sa ag laawu? Ɔisi su ga pag , è yiimaze e, è naa wo mà, nii nà li, gè bo tè e nui ma.» ¹⁴ Davide Gade woo aa oteni, é ma: «Zii l wolai a gè su! Ade loo Ɔ o GALAGI yeezu, maz l ná-gaazumaaw in ai zuw l , k l gè mina loo nuiti zeezu!»

¹⁵ Ɔ o GALAGI f zee i le eni Ize-lay le yooi zu, ma yee zobui n ey su é zeeli kui ma te eai ba. É t zeii Dan, é zeeli Beel-See a, é zunu waa uul fela (70 000) aa. ¹⁶ T i geezu eelai ni yeemaalesu Zeeluzal me ma ga é kolo olo, Ɔ o GALAGI nimizani ma ga naama vaa i. É ni geezu eelai ma, nii é ni faa zu olo ologi zu nu us iti saama: «Yeei l na ba, naa kula a su.» Geezu eelai ni niina Yee use nui Alavena ná-molo lo azu oba .

¹⁷ Davide geezu eelai aai ma, é a nu us iti paa, é ni Ɔ o GALAGI ma: «Nà a gè kotoi

ai, nà a gè faa aazagi ai. K l nu us i niiti, leeni a ti k a? Dò a mu, nà ila, nà-o, nà-p l ye ei-yo.»

¹⁸ Naama voloi n , Gade liini Davide b , é ma: «Wuze e, è li Yee use nui Alavena ná-molo lo azu , è zala a ulazu t ná G o GALAGI .» ¹⁹ Davide liini ná, e elei G o GALAGI valini la Gade ma ga é bo ma. ²⁰ Alavena aazuwuze eni, é masagi a ta ná-boti nuiti, ti a a. É liini naazu, é n k masagi wu. ²¹ É gaaza a, é ma: «To a ale, màli ii masagi, è aazu p , n i gè ga a-woti nui?» Davide ma: «Gè aa, gè molo lo azu eya è ma, gè zala a ulazu t ná G o GALAGI , nii a k f i nii maa ooza nu us iti ba.»

²² Alavena ni Davide ma: «Molo lo azu ze e. Zala ai nii è p è kula, è naa ula. Nik iti ka gala zala ai vai zu, wotoloi ma wuluiti ta nik iti gili wuluiti ta ga ko ii. ²³ Ee, masagi, gè ti p fea è ya. G o GALAGI é ga a-GALAGI, naa yeezei kae è wu ga pag .»

²⁴ K l masagi ni Alavena ma: «Ba-o, nà geyazu è ma ga s ng i ite itegi. Gè la gala zala a ulazu nà-GALAGI G o GALAGI , nii gè la l ni ma.» Davide molo lo azu eyani ta nik iti ga wali ae uul lug (50). ²⁵ É zala a ulazu t ni miná G o GALAGI , é gala zala aiti ta ziil i zala aiti kula. Názu a G o GALAGI zoi maaw in aani la, f i maa ooza Izelay le a.

GALA S i

Portions of the Holy Bible in the Toma language of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la Guinée Toma
copyright © 2013 Pioneer Bible Translators

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Mar 2019 from source files dated 1 Dec 2018

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeddf